

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»

Студентки 2 курсу, 4 м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік Облік і
оподаткування в
міжнародному бізнесі»

Вдовенко Наталя
Сергіївна

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Уманців Галина
Вікторівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік і оподаткування в міжнародному бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ Фоміна О.В.

«___» _____ 2020 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студенту**

Вдовенко Наталя Сергіївна

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Облік виплат працівникам за міжнародними стандартами»

Затверджена наказом ректора від «18» грудня 2019 р. № 4355

2. Строк здачі студентом закінченої роботи «01 » грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних основ обліку та оподаткування виплат працівникам, а також розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження виступає процес розрахунків за виплатами працівників.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні основи обліку і оподаткування розрахунків за виплатами працівників.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

1.1. Економічна сутність виплат працівникам

1.2. Концептуальні засади обліку виплат працівникам за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «Лан Україна»

2.1. Фінансовий облік та оподаткування виплат працівникам

2.2. Узагальнення інформації про виплати працівникам у звітності за МСФЗ

2.3. Облік виплат працівникам за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «Лан Україна»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку виплат працівникам на ТОВ «Лан Україна»

3.2. Удосконалення обліку виплат працівникам в системі прийняття управлінських рішень

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.12.2019	18.12.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання 19.01.2019 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Г.В. Уманців
(підпис)

9. Гарант освітньої програми _____ М.М. Бенько
(підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ Н.С. Вдовенко
(підпис)

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Н.С. Вдовенко може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.
(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ Фоміна О.В.
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ	6
1.1.Економічна сутність виплат працівникам	6
1.2.Концептуальні засади обліку виплат працівникам за міжнародними стандартами	12
Висновки за розділом 1	14
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «Лан Україна»	16
2.1. Фінансовий облік та оподаткування виплат працівникам	16
2.2. Узагальнення інформації про виплати працівникам у звітності за МСФЗ	21
2.3. Облік виплат працівникам за умов застосування інформаційних систем і технологій	23
Висновки за розділом 2	28
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «Лан Україна»	30
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку виплат працівникам на ТОВ «Лан Україна»	30
3.2. Удосконалення обліку виплат працівникам в системі прийняття управлінських рішень	33
Висновки за розділом 3	38
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	52

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах переходу України до ринкової економіки й водночас в умовах економічної кризи, спаду виробництва, зниження продуктивності праці, звільнення з виробництв значної кількості працівників відбуваються значні зміни в організації праці та її оплати.

Ухваленням Верховною Радою закону про державний бюджет на 2019 рік, який з 1 січня набув чинності, відбулися і певні зміни в основних орієнтовних показниках, які впливають на розмір виплат працівникам. В законі передбачені доходи у розмірі 1 трлн 26 млрд 131 млн 809,2 тисячі грн та видатки у розмірі 1 трлн 112 млрд 129 млн 997,6 тисячі грн. Так, мінімальна заробітна плата в Україні з 1 з 1 вересня 2020 року мінімальна зарплата становитиме: у місячному розмірі – 5000 грн (зараз 4723 гривні); у погодинному розмірі – 29,2 грн (зараз 28,31 гривні) (дод. А) [1].

Виплати працівникам є однією з суттєвих складових сукупних витрат будь-якого підприємства та одним із складних об'єктів бухгалтерського обліку, які включають у себе досить значний перелік виплат, кожен з яких має свої особливості відображення як у бухгалтерському обліку, так і у зовнішній звітності підприємства. Рівень виплат працівникам та їх структура мають також велике соціальне значення і впливають не лише на поточні, а й на майбутні показники діяльності підприємства. У зв'язку з цим питання розуміння суті виплат працівникам, їх структури та обліку є актуальними, що є досить важливою основою для обґрунтування їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності.

Вибір даної теми випускної кваліфікаційної роботи обумовлений її актуальністю, значимістю у сучасних умовах розвитку України, а також професійними інтересами. Вагомий внесок в розробку теоретико-методологічних аспектів проблем з виплат працівникам зробили такі українські вчені, як О. Андросова, А.Батура, Д.Богиня, М.Калина, В.Карпенко, М.Кім, Т.Кір'ян, А.Колот, Г.Куліков, В.Лагутін, В.Липов,

Л.Лисогір, В.Нижник, В.Новіков, О.Новікова, Н.Павловська, І.Петрова, М.Семикіна, С.Тютюнникова, М.Шаповал, Л.Шевченко та інші (дод.Б).

Наукова гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що удосконалення обліку та оподаткування виплат працівникам підприємства призведе до підвищення якості управління підприємством в цілому.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних основ обліку та оподаткування виплат працівникам, а також розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі досліджуваного підприємства.

Завданнями дослідження випускної кваліфікаційної роботи є:

- визначити економічну сутність розрахунків за виплатами працівників;
- розкрити концептуальні засади обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівників;
- обґрунтувати організаційно-методичні положення фінансового обліку розрахунків за виплатами працівників та узагальнення інформації про них у звітності;
- розкрити методику оподаткування та відображення у податковій звітності розрахунків за виплатами працівників;
- розробити систему управлінського обліку розрахунків за виплатами працівників;
- розробити напрями і заходи удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівників на ТОВ «Лан Україна».

Для вирішення завдань і досягнення поставленої мети були використані законодавчі, підзаконні та нормативні акти по темі дослідження, застосування яких визначило сукупність прийомів і операцій практичного і теоретичного освоєння теми випускної кваліфікаційної роботи.

Об'єктом дослідження виступає процес розрахунків за виплатами працівників.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні основи обліку і оподаткування розрахунків за виплатами працівників.

Для виконання поставлених завдань було застосовано загальнонаукові **методи дослідження**. Первинні данні було опрацьовано із використанням методів: дедукції та індукції для визначення загальних тенденцій розвитку обліку виплат працівникам, теоретичного узагальнення і порівняння для розкриття економічної сутності та змісту виплат працівникам як економічної категорії, математичних методів для здійснення розрахунків показників діяльності, методів фінансового аналізу для здійснення горизонтального та вертикального аналізу результатів діяльності підприємства, групування та порівняння показників динаміки, вибіркового спостереження та інші.

Наукова новизна даної роботи полягає у тому, що на основі проведеного аналізу та практичного дослідження організації обліку та оподаткування за виплатами працівникам підприємства зроблені висновки та надані пропозиції, які у подальшому матимуть використання у практичній діяльності.

Практична значущість одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій та пропозицій, які спрямовані на удосконалення обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівників. Деякі результати дослідження можуть бути використані для впровадження на підприємстві ТОВ «Лан Україна».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні документи, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівників, спеціалізовані та періодичні видання, а також первинна документація та фінансова звітність ТОВ «Лан Україна».

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення дослідження висвітлено в статті «Облік виплат працівникам в системі управління підприємством» опублікованій у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ 2020 р.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

1.1. Економічна сутність виплат працівникам

Виплати працівникам становлять сукупність «об'єктів бухгалтерського обліку, пов'язаних з їх поточними та майбутніми доходами, які отримує працівник за рахунок підприємства безпосередньо або через третю особу, а також зобов'язання підприємства з передачі працівнику первинних та вторинних інструментів власного капіталу». Джерелом коштів на оплату праці співробітників госпрозрахункових підприємств є частина доходу та інші кошти, отримані внаслідок їх господарської діяльності [20].

Заробітна плата як економічна категорія виникла на певній стадії розвитку людського суспільства - на етапі товарного виробництва, коли в соціумі з'явилися наймані працівники, з одного боку, і роботодавці, підприємці - з іншого. Наймані працівники не мають в своїй власності засобів виробництва, але мають фізичними та інтелектуальними здібностями до трудової діяльності, які вони пропонують на ринку праці в якості товару. Роботодавці мають всі необхідні засоби виробництва і фінансовими ресурсами і пропонують роботу на ринку праці для того, щоб, об'єднавши в процесі виробництва робочу силу і засоби виробництва (предмети і знаряддя праці), створити суспільно значущі і корисні продукти і послуги. Вироблені продукти і послуги можна продавати на ринку і отримувати прибуток і, відповідно, виплачувати заробітну плату найманим працівникам.

Заробітна плата може бути розглянута в розрізі економічної та юридичної категорії. Як економічна категорія, заробітна плата може розглядатися з трьох сторін: на мікрорівні - стосовно до найманого працівника і до роботодавця, а також на макрорівні [52]. Як юридична категорія, заробітна плата розкриває права і обов'язки учасників трудових правовідносин з приводу оплати праці. Так, основна ознака персоналу підприємства або організації полягає в наявності його трудових відносин з

роботодавцем. Зазвичай ці взаємини оформлені трудовим договором, хоча можливий варіант відсутності формального юридичного оформлення найму. У такому випадку працівники позбавляються гарантій дотримання по відношенню до них норм трудового законодавства.

Виплати працівникам є важливим об'єктом та невід'ємною частиною бухгалтерського обліку, оскільки виплати пов'язані з витратами підприємства та з його зобов'язаннями. На підприємстві витрати розглядаються, з одного боку, як активи, від використання яких підприємство очікує отримати економічні вигоди, а з іншого - це зобов'язання, як зменшення вигід внаслідок вибуття фінансових активів при погашенні зобов'язань. Зобов'язання з виплат є джерелом залучених коштів підприємства, завдяки яким воно має можливість розширювати свою діяльність. Відповідно до нормативних документів, які регламентують методологію бухгалтерського обліку зобов'язань, їх слід розглядати як заборгованість, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди [7].

Економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сфери державного і договірного регулювання оплати праці визначені Законом України «Про оплату праці» [8].

Перелік виплат працівникам, що включаються до конкретних видів заробітної плати наведений в Інструкції зі статистики заробітної плати [9]. Основні положення з оплати праці сформульовано в Кодексі законів про працю України (далі КЗпП) [10]. Питання державного і договірного регулювання оплати праці визначається КЗпП та іншими нормативно-правовими актами.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати працівникам (у грошовій і не грошовій формах) та її

розкриття у фінансовій звітності визначає П(С)БО 26 «Виплати працівникам», що є фактичним аналогом МСБО 19 «Виплати працівникам». Відповідно до МСБО 19 виплати працівникам – це «всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками» [54]. Дані дод. В свідчать, що МСБО 19 та П(с)БО 26 виплати працівникам поділяють на 4 однакові групи. Проте у МСБО 19 наводиться більш детальний, порівняно з П(с)БО 26, але не вичерпний перелік виплат, що входять до груп. У зв'язку з тим, що згідно зі ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [15] національні стандарти бухгалтерського обліку не повинні суперечити міжнародним, розглянемо сутність складових виплат працівникам згідно з МСБО 19.

Більшість короткострокових виплат працівникам виплачується у періоді їх нарахування та/або у короткостроковій перспективі. Проте є певні короткострокові виплати працівникам, які будуть сплачуватись їм у майбутньому, але належать до поточних витрат підприємства. Так, у багатьох країнах заробітна плата обліковується за методом нетто. Тобто окремо нараховується заробітна плата й окремо суми відрахувань на неї у соціальні фонди (згідно з МСБО 19 належать до виплат працівникам), які окремо списуються на витратні рахунки. У цьому разі виплати будуть здійснені у майбутньому. В Україні нараховується заробітна плата брутто, а тому окремо у цьому випадку ця стаття виплат працівникам відсутня [16]. Проте вона може бути у разі, якщо підприємство за свій рахунок здійснює додаткове перерахування пенсійних внесків за працівника згідно з законодавством чи внутрішніми правилами. У майбутньому працівник може отримати нараховані у поточному періоді виплати також при довгостроковому страхуванні життя.

Виплати після закінчення трудової діяльності. Найбільш глобальним розділом у стандарті як міжнародному, так і вітчизняному є розділ присвячений виплатам пов'язаним із закінченням трудової діяльності. Варто розглянути порівняльну характеристику структури таких виплат (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

**Структура виплат пов'язаним із закінченням трудової діяльності
за МСБО 19 та П(С)БО 26**

За МСБО 19 [4]	За П(С)БО 26 [3]
1	2
Пенсійне забезпечення	Різні види пенсійного забезпечення працівників (крім державного)
Страхування життя після закінчення трудової діяльності	
Медичне обслуговування після закінчення трудової діяльності	

Джерело: складено за [55]

Виплати по закінченні трудової діяльності – виплати працівнику, окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства, які підлягають сплаті по закінченні трудової діяльності працівника. Перелічені в таблиці 1 виплати після закінчення трудової діяльності здійснюються переважно за певними програмами, для виконання яких у майбутньому створюються відповідні забезпечення, якщо виплати будуть здійснюватись підприємством, установою, організацією безпосередньо з відображенням витрат у минулих поточних періодах. Якщо виплати будуть здійснюватись третьою особою, то забезпечення не створюються. Виплати за такими програмами працівнику або членам його сім'ї здійснюються у грошовій або натуральній формі. За своєю суттю такі виплати є додатковим благом.

Інші довгострокові виплати працівникам. До цих виплат входять виплати, які відносяться до фонду заробітної плати (додаткові оплачувані періоди відсутності на роботі; виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років) та не належать (виплати за тривалою непрацездатністю). Ці виплати пов'язані з минулими послугами працівника підприємству і за ними також необхідно створювати забезпечення на основі наявних у суб'єкта бухгалтерського обліку документів та прогнозів.

Виплати при звільненні поділяють на 2 види: виплати, які підлягають сплаті в результаті рішення суб'єкта господарювання звільнити працівника

до встановленої дати виходу на пенсію; виплати, що підлягають сплаті в результаті рішення працівника погодитися на добровільне звільнення в обмін на такі виплати. Для таких виплат можуть створюватись поточні та/або довгострокові забезпечення. Перелік та склад забезпечень підприємство здійснює самостійно, виходячи з необхідності та доцільності.

Певні виплати працівникам пов'язані з розміром заробітної плати (наприклад, оплата відпусток, пенсії), а деякі – не пов'язані (зокрема, медичне обслуговування та виплати з нагоди ювілеїв) або мають опосередкований зв'язок з розміром заробітної плати.

Вищенаведене дозволяє виділити ознаки виплат працівникам, які наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Характерні ознаки виплат працівникам

Ознака 1	Характеристика ознаки 2
Час виникнення	З дати укладення трудового договору
Джерело виплат	Працедавець
За що здійснюються виплати	За майбутні, поточні та минулі послуги працівника працедавцю
Особа виплат	Працедавець або третя особа
Кінцева особа – одержувач доходу за виплатами працівникам	Працівник та/або члени його сім'ї, інші утриманці
Періоди виплат	Поточні та майбутні
Порядок визначення нормативів виплат працівникам	Законами та внутрішньою практикою працедавця
Види виплат	Заробітна плата та додаткові блага
Форма виплат	Грошова, матеріальна, послуга, фінансові інструменти

Джерело: складено за [55]

На відміну від МСБО 19, у П(С)БО 26 наведено невичерпний перелік поточних виплат працівникам: заробітна плата за окладами та тарифами, інші нарахування з оплати праці; виплати за невідпрацьований час (щорічні відпустки та інший оплачуваний невідпрацьований час); премії та інші заохочувальні виплати, що підлягають сплаті протягом 12 місяців по закінченні періоду, у якому працівники виконують відповідну роботу, тощо.

Всі види короткострокових виплат працівникам оцінюються, виходячи з недисконтованої вартості та без застосування актуарних припущень. З огляду на наявність у МСБО 19 додаткових умов та застережень більш детальної уваги потребує розкриття сутності, порядку визнання та оцінки таких складових короткострокових виплат працівникам, як короткострокові компенсації за відсутність та участь у прибутку й премії.

На відміну від МСБО 19 у національному стандарті не визначено категорії прав на компенсації відсутності та їх сутність, хоча термінами «виплати за невідпрацьований час, що підлягають та не підлягають накопиченню» стандарт оперує, відсутній їх поділ на гарантовані та негарантовані, не визначено порядок оцінки таких виплат.

Однак п. 7 П(С)БО 26 зазначає, що виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням через створення забезпечення у звітному періоді, а виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням у тому періоді, у якому час відсутності працівника на роботі підлягає оплаті.

Особливу увагу варто приділити аналізу періоду погашення виплат, пов'язаних з участю в прибутку та преміюванням, оскільки, якщо таке погашення неможливе у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому працівники надають відповідні послуги, ці виплати варто класифікувати як інші довгострокові виплати працівникам.

У П(С)БО 26 питання визнання та оцінки премій та інших заохочувальних виплат висвітлено доволі поверхнево. Так п. 8 П(С)БО 26 визначає, що премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням через створення забезпечення у звітному періоді, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому [17].

Організація виплат працівникам являє собою систему організаційно-правових засобів, спрямованих на встановлення змісту і порядку введення системи оплати праці, тарифної системи, нормування праці, відрядних

розцінок, преміювання, інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат, встановлення норм оплати праці при відхиленні від тарифних умов, форм і строків виплати заробітної плати, порядку обчислення середнього заробітку, індексації зарплати у зв'язку зі зміною індексу споживчих цін, компенсації зарплати у зв'язку з порушенням термінів її виплати.

1.2. Концептуальні засади обліку виплат працівникам за міжнародними стандартами

В сучасних реаліях, підприємства у своїй господарській діяльності не мають змоги обійтися без залучення найманої праці. Не рідко коли найману працю використовують і фізичні особи-підприємці. У такому разі між суб'єктами господарювання - роботодавцями та їх працівниками встановлюються трудові відносини. При цьому в роботодавців виникає необхідність нарахування та виплати заробітної плати особам, працю яких вони використовують. Задля правильного розуміння та можливості широкого використання вищезгаданих понять виникає необхідність у розкритті питання правового регулювання таких відносин. Перш за все слід приділити увагу спеціальній літературі. На даний час в наукових та періодичних виданнях, законах та інших нормативних актах України спостерігається чітка закономірність: поняття “оплата праці” та “заробітна плата” сприймаються як тотожні.

Для визначення та врегулювання питань з оплати праці використовуються законодавчі, нормативні документи, постанови, П(С)БО, інструкції, які затверджуються Кабінетом Міністрів України в галузі обліку оплати праці на підприємствах України (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Нормативно-правове забезпечення оплати праці

Рівень нормативного регулювання	Нормативно-правовий акт
Макрорівень – державне регулювання – встановлення мінімальної зарплати, інших норм і гарантій оплати праці	Конституція України
	Кодекс законів про працю
	Закони України
Мезорівень – договірне регулювання	Генеральна угода
	Регіональна угода
	Галузева угода
Мікрорівень – Механізм визначення індивідуальної заробітної плати на рівні структурного підрозділу	Колективний договір
	Трудовий договір
	Положення про оплату праці
	Трудовий договір
	Форми та системи заробітної плати
	Штатний розклад

Джерело: [7].

Нормативне регулювання діяльності підприємств і організацій покликане забезпечити правильне й однакове ведення бухгалтерського обліку. Трудові відносини в Україні регулюються численними законодавчими та нормативними актами. Основним законодавчим актом є Конституція України, на якій базується все законодавство, у тому числі і законодавство про працю.

Відповідно до теоретичних передумов і законодавчого регулювання, оплата праці в Україні є об'єктом національного, галузевого державно-нормативного і колективно-договірного регулювання, а також індивідуально-договірного регулювання та управління.

Облік поточних зобов'язань із заробітної плати в Україні регулюється значною кількістю нормативно-правових документів, які мають різну юридичну силу. Серед основних міжнародних документів з питань регулювання оплати праці відзначимо Конвенцію МОП № 95 «Про захист заробітної плати» та Конвенцію МОП № 131 «Про мінімальну зарплату» [24]. Загалом Україна ратифікувала 54 конвенції МОП, з них 46 – чинні, у тому числі всі фундаментальні конвенції.

Основним документом, що регулює організацію оплати праці, є Закон України "Про оплату праці", згідно з яким визначаються основні положення оплати праці, розмір та особливості нарахування мінімальної заробітної плати. Крім державних, існують й інші обмеження у питаннях оплати праці, що обумовлюються в колективних договорах.

Також порядок нарахування та виплати заробітної плати в Україні здійснюється у відповідності до чинних нормативно-законодавчих документів:

- Податкового Кодексу України;
- Закону України «Про прожитковий мінімум»;
- Закону України «Про пенсійне забезпечення»;
- Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення»;
- проект Трудового кодексу;
- Конвенція про захист заробітної плати № 95 та ін.
- Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [20];
- Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку обчислення середньої заробітної плати»;
- Інструкції зі статистики заробітної плати;
- П(С)БО 16 «Витрати»;
- П(С)БО 26 «Виплати працівникам» та ін.

Характеристика основних нормативно-правових документів, що регламентують питання виплати працівникам та їх обліку наведені в дод. Д.

Висновки за розділом 1

Дослідження теоретико-методологічних положень обліку виплат

працівникам дозволило визначити економічну сутність розрахунків за виплатами працівників, розкрити концептуальні засади обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівників, що, в свою чергу, сприяло формулюванню наступних висновків та пропозицій:

1. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних та зарубіжних вчених, слід відзначити, що окремі аспекти теорії та практики обліку розрахунків з оплати праці залишаються дискусійними, потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення.

2. У вітчизняній практиці бухгалтерського обліку відсутні дієві інструменти вартісного вимірювання довгострокових виплат персоналу, в тому числі за програмами недержавного пенсійного страхування, що пов'язане з нерозвиненістю актуарних розрахунків в Україні. Іншою актуальною проблемою є неправильне використання або відмова від використання забезпечень майбутніх витрат і платежів, пов'язаних з виплатами працівникам. Вважаємо, що їх створення та використання відповідатиме вимогам як міжнародних, так і національних стандартів бухгалтерського обліку.

3. Аналіз норм МСБО 19 та П(С)БО 26 дає підстави стверджувати швидше про формальний характер останнього – викладені в П(С)БО 26 норми щодо короткострокових виплат працівникам не дають можливості обліковому персоналу інструментів оцінки, критеріїв визнання та класифікації таких витрат, що фактично унеможлиблює застосування даного стандарту на практиці та його відповідність МСБО 19 в частині короткострокових виплат працівникам швидше за назвою, ніж за сутністю.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «Лан Україна»

2.1. Фінансовий облік та оподаткування виплат працівникам

Основними завданнями та об'єктами організації обліку виплат працівникам на ТОВ «Лан Україна» є:

- облік робочого часу та контроль за його використанням;
- облік виробітку робітників та контроль за використанням норм виробітку;
- узагальнення заробітної плати за її видами і формами та об'єктами обліку витрат;
- облік розрахунків з працівниками по заробітній платі та інших виплатах;
- організація виплати заробітної плати.

Для виконання цих завдань необхідно, перш за все, організувати облік особового складу підприємства та його робочого часу із суворим дотриманням законодавства про працю. У наказі про облікову політику підприємства треба передбачити наступні положення щодо обліку праці та її оплати:

- форми і системи оплати праці;
- порядок створення резервів на виплату відпусток;
- форми кадрової документації та документування операцій з оплати праці [6].

Виплати працівникам є важливим об'єктом бухгалтерського обліку, оскільки виплати пов'язані з витратами підприємства та з його зобов'язаннями. Відображення в обліку виплат працівникам регулюються Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» [2], окрім компенсаційних виплат інструментами власного капіталу, які регулюються окремим стандартом – МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» [4].

Згідно із МСБО 19 виплати працівникам – це всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками [2]. Питання обліку виплат працівникам в українській практиці регулюються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»[3], де визначення поняття «виплати працівникам» відсутнє. Для розкриття концептуальних засад обліку виплат працівникам проведено аналіз структури таких виплат за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку (дод. Б).

В дод. К систематизовано та охарактеризовано за змістом та призначенням первинні документи для обліку виплат працівникам на ТОВ «Лан-Україна».

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 та інструкції по його застосуванню, синтетичний облік з узагальнення інформації про розрахунки за виплатами працівникам, які належать як до облікового, так і до необлікового складу підприємства, з оплати праці (за всіма видами заробітної плати, премій, допомоги тощо), за не одержані в установлений строк з каси підприємства суми з виплат працівникам, за іншими поточними виплатами ведеться на рахунку 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" [65].

Рахунок 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" має такі субрахунки:

- 661 "Розрахунки за заробітною платою";
- 662 "Розрахунки з депонентами" (не застосовується на досліджуваному підприємстві)
- 663 "Розрахунки за іншими виплатами".

За кредитом рахунку 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" відображаються нарахована працівникам підприємства основна та додаткова заробітна плата, премії, допомога по тимчасовій непрацездатності, інші

належні до нарахування працівникам виплати, за дебетом – виплата основної та додаткової заробітної плати, премій, допомоги по тимчасовій непрацездатності тощо; утримання податку з доходів фізичних осіб, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, інші утримання з виплат працівникам [8].

Аналітичний облік на даному рахунку ведеться за кожним працівником, видами виплат та утримань. В ході написання роботи з'ясовано, що існує багато різних підходів до побудови робочого плану рахунків щодо виплат працівникам (дод.Л). Робочий план рахунків ТОВ «Лан Україна» містить додаткові субрахунки, що додало підприємство. Однак, рахунок 66 не містить додаткових субрахунків, окрім тих, що зазначені в Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого законодавством.

Типову кореспонденцію рахунків на підприємстві наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Типова кореспонденція рахунків ТОВ «Лан Україна»
за розрахунками з оплати праці**

Д-т	К-т
661 “Розрахунки за заробітною платою”	
<i>Утримання та виплати</i>	<i>Нарахування</i>
Виплати авансу й заробітної плати під час остаточного розрахунку К-т 311	С-до заборгованість працівникам на початок місяця
Утримання податку на дохід, внесків до фондів соціального захисту, депонована Заробітна плата (К-т 641,651, 652, 653, 656, 662) Розрахунки за іншими операціями (К-т 68) Розрахунки з різними дебіторами (К-т 37)	- працівникам основного й допоміжного виробництва (Д-т 23,81) - управлінському, інженерному персоналу, іншому персоналу (Д-т 91, 92) - працівникам служби збуту, працівникам невиробничої сфер (Д-т 93,94) - за рахунок резерву майбутніх виплат і платежів (Д-т 471) - за соціальним страхуванням (Д-т 652)
	С-до заборгованість працівникам на кінець місяця

Джерело: [65].

Багато видів виплат та доплат розраховуються на підставі середньої заробітної плати. При розрахунку використовується Порядок обчислення середньої заробітної плати, окремо: для виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності; для всіх інших виплат (відпустки, вихідна допомога, службових відряджень та ін.). Період, за який обчислюється середня заробітна плата представлено в табл. 2.2.

Порядок та умови надання щорічних відпусток встановлено ст.74-84 КЗпП України і ЗУ "Про відпустки". Нормативний документ, який регламентує порядок нарахування відпускних, є Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 08.02.1995 року № 100.

Таблиця 2.2

Періоди для обчислення середньої заробітної плати

<i>Виплати</i>	<i>Період</i>
Для оплати часу відпусток	За останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки або виплати компенсації за невикористані відпустки
Для виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності	За останні 12 місяців (страховий стаж) перед настанням випадку непрацездатності (з 1-го по 1-ше число)
У всіх інших випадках збереження середньої заробітної плати	За останні 2 календарні місяці роботи , що передують події, з якою пов'язані відповідна виплата

Джерело: [32].

У бухгалтерському обліку нарахування резерву оплати відпусток відображається оборотом за кредитом рахунку 471 "Забезпечення виплат відпусток" у кореспонденції з дебетом рахунків, на яких ведеться облік витрат (рахунки класу 8 "Витрати за елементами" або 9 "Витрати діяльності"). Якщо створеного забезпечення не вистачає для виплати відпусток у поточному періоді, сума відпускних, що перевищує резерв, відображається наступним чином: Д -т 23, 91, 92, 93 , 94 (витратні рахунки) К-т 661 "Розрахунки за заробітною платою". Етапи створення резерву оплати відпусток:

I-й етап- визначення нормативу шляхом розподілу планової суми оплати відпустки на річний плановий фонд оплати праці (10 - 20 % фактичних витрат на оплату праці);

II-й етап - визначення коефіцієнту нарахувань на соціальні заходи;

III-й етап - визначення суми забезпечення відпусток за місяць.

Для будь - якого суб'єкта господарювання поточні виплати працівникам підприємства у вигляді заробітної плати є витратами, які необхідно обов'язково підтверджувати первинними документами. Типові форми первинної облікової документації щодо обліку особового складу, використання робочого часу та розрахунків з працівниками за заробітною платою затверджені наказом Державного комітету статистики від 05.12.2008 р. № 489

Облік оплати праці є одним з найбільш трудомістких і відповідальних ділянок роботи бухгалтерії. Це пов'язано з різноманітністю застосовуваних на підприємствах форм і систем оплати праці, безліччю застосовуваних форм первинних документів, специфікою методики деяких розрахунків, стислими термінами видачі заробітної плати. При цьому дана ділянка роботи бухгалтерії повинна забезпечити:

- точність і своєчасність табельної обліку особового складу підприємства;
- правильне нарахування заробітної плати та інших належних працівникові платежів;
- видачу належних сум «на руки».

Тому необхідно особливо уважно ставитися до питань організації обліку виплат працівникам [9]. Кореспонденція рахунків, яка застосовується на ТОВ «Лан Україна» наведено в дод. К.

2.2. Узагальнення інформації про виплати працівникам у звітності за МСФЗ

Інформація про виплати працівникам на підприємстві повинні відображатись у фінансовій, статистичній, податковій та спеціальній звітності. Фінансову звітність підприємства повинні складати у грошовій одиниці України, а саме гривні (стаття 5 Закону № 996). Також це стосується підприємств, що ведуть бухгалтерський облік на основі МСФЗ. Крім того, повинні заповнювати форми фінансової звітності в тисячах гривень без десяткових знаків великі і середні суб'єкти підприємництва. Винятком із таких правил є розділ IV «Розрахунок показників прибутковості акцій» форми № 2. Його потрібно складати у гривнях з копійками. Інформацію, яка відноситься до витрат на оплату праці, відображається у ф. № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) та ф. № 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід). Фінансова звітність ТОВ «Лан-Україна» наведена в дод. М.

За підсумками звітного періоду підприємство також складає такі звіти, пов'язані з доходами працівників:

- Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів доходів і зборів (дод. 3).
- Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ).

Звіт з єдиного соціального внеску формується за правилами, регламентованими:

- Порядком формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженим наказом Мінфіну від 14.04.2015 р. № 435 (у редакції наказу Мінфіну від 15.05.2018 № 511; далі – Порядок);

- Інструкцією про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженою наказом Мінфіну від 20.04.2015 р. № 449 (у редакції наказу Мінфіну від 04.05.2018 № 469).

Звіт формується страхувальником або відповідальною особою страхувальника та включає таблиці, наведені у додатках 4-7 до Порядку. Роботодавці повинні щомісячно формувати додаток 4 Звіту з ЄСВ (J/F3000412) за найманих працівників та подавати до фіскальних органів протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного періоду.

Таблиця 1 додатка 4 Звіту з ЄСВ формується та подається страхувальниками, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з ФО - підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Таблиця 5 «Відомості про трудові відносини осіб та період проходження військової служби» додатка 4 призначена для реєстрації застрахованих осіб у реєстрі застрахованих осіб. Таблиця 5 подається страхувальником, якщо протягом звітного періоду:

- було укладено або розірвано трудовий договір (цивільно-правовий договір, крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою - підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань) із застрахованою особою;
- було укладено або розірвано трудовий договір із застрахованою особою, яка працевлаштована на нове робоче місце;

- особу було переведено на іншу посаду або роботу у того самого страхувальника;
- особа вперше вступила на військову службу або закінчила проходження військової служби (із виключенням зі списків особового складу військової частини (військового навчального закладу, установи тощо)) у порядку, встановленому положеннями про проходження військової служби;
- особі надано відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами (у тому числі особам із числа військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу);
- особі надано відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- особі надано відпустку по догляду за дитиною від трирічного віку до досягнення нею шестирічного віку.

Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) подають податкові агенти у разі нарахування доходів на користь фізичних осіб. Звіт подають щоквартально протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу до податкової за місцезнаходженням податкового агента - юридичної особи або її відокремлених підрозділів чи до податкової за податковою адресою фізичної особи - податкового агента. Порядок заповнення заголовних реквізитів форми № 1ДФ наведено в дод. К.

2.3. Облік виплат працівникам за умов застосування інформаційних систем і технологій

Враховуючи важливість діджиталізації всіх процесів управління і обліку виплат працівникам зокрема, для облікової системи підприємства,

автоматизація обліку заробітної оплати є найскладнішою ділянкою, що обумовлено такими проблемами:

- складність розрахунку та різноманітність структур заробітної плати працівників різних підприємств;
- постійна зміна нормативних документів, що визначають порядок нарахування заробітної плати, здійснення нарахувань та утримань з неї;
- неоднозначність трактування чинного законодавства;
- різноманітність алгоритмів здійснення допоміжних розрахунків за різними видами та умовами виплат;
- різний порядок утримання податку на доходи фізичних осіб та внесків до фондів соціального страхування і пенсійного фонду з різних видів виплат;
- наявні розбіжності періоду нарахування та виплати заробітної плати в залежності від особливостей роботи підприємств [45, с. 261].

Основними засадами ведення обліку виплат по заробітній платі з використанням сучасних інформаційних систем і технологій є:

- інтеграція кадрового обліку, обліку праці та її оплати в єдине ціле;
- централізація обробки інформації з обліку праці та її оплати;
- автоматизований збір інформації про вихід працівників на роботу та відпрацьований ними час;
- автоматизація типових розрахункових операцій;
- автоматизований контроль за правильністю проведення ручних розрахунків та коригувань.

Для обліку виплат працівникам розроблена досить значна кількість спеціалізованих модулів у рамках прикладних бухгалтерських пакетів (наприклад, «1С: Підприємство»).

Сучасний інструмент автоматизації задач управління виплат працівникам, ведення кадрового обліку та розрахунків по заробітній платі у відповідності з вимогами законодавства – спеціалізовану конфігурацію «1С:Зарплата та Управління персоналом для України» - це прикладне

рішення. Яке використовується великими підприємствами із різними формами оплати праці (погодинна, відрядна, акордна, за договорами цивільно-правового характеру тощо), із широким списком доплат і утримань, та навіть просто з великою кількістю працівників (понад 100 осіб).

В таблиці 2.3 відображено основні вимоги до програмного забезпечення бухгалтерського обліку, щодо обліку виплат працівникам.

Таблиця 2.3

Характеристика вимог до програмного забезпечення бухгалтерського обліку

	Вимоги	Коротка характеристика
Функціональні	Ведення журналу операцій	Здатність вводити та накопичувати всі господарські операції, що відображають господарську діяльність підприємства
	Аналітичний облік	Можливість ведення аналітичного обліку в таких розрізах і з таким рівнем деталізації, як цього вимагають потреби управління
	Кількісний облік	Можливість ведення обліку в натуральному вимірнику
	Валютний облік	Облік у валютах, які відрізняються від основної валюти
	Гнучкість	Можливість налагодження програми до особливостей конкретного підприємства та змін у законодавстві
Технічні	Невибагливість до апаратного забезпечення	Можливість ефективно працювати на комп'ютерах із середніми технічними характеристиками
	Редактор документів	Вбудовані в програму засоби створення і коригування форм первинних документів, розрахунків і звітів
	«Експорт-імпорт» даних	Можливість обміну даними з іншими програмами та пристроями (касовими апаратами, технологічними датчиками, сканерами штрих-кодів)
	Робота в мережах	Здатність працювати на кількох комп'ютерах з поєднанням даних за допомогою комп'ютерної мережі
	Захист інформації	Забезпечення кодування інформації та обмеження доступу за допомогою системних паролів
Комерційні вимоги	Ціна	Прийнятна для підприємства ціна програмного забезпечення та його супроводу
	Супровід	Послуги з навчання користувачів, оперативні консультації, оновлення програмного забезпечення
	Документація	Якісна детальна друківана документація до програм
Економічні	Інтерфейс користувача	Зручні та нешкідливі для здоров'я користувача засоби забезпечення діалогу «людина-комп'ютер»
	Програмна допомога	Розвинена система програмної допомоги, що дозволяє отримати «підказку» щодо будь-якої функції або дії в програмі

Джерело: складено за [50].

Для досягнення якісно нового рівню обслуговування клієнтів в 2006 році ТОВ «Лан Україна» впровадили програмний продукт SAP ERP. Потужні інтегровані функції цієї комплексної системи реалізовані з використанням новітньої інформаційної технології. Це дає нам можливість оперативно обробляти величезні масиви даних, швидко і безпомилково аналізувати ситуацію будь-якого рівня складності. Система SAP складається з набору прикладних модулів, які підтримують бізнес-процеси компанії та інтегровані одне з одним в реальному часі. Програма дозволила нам систематизувати і максимально впорядкувати товарні потоки, а також суттєво збільшити швидкість доставки продукції. Крім того, ця інновація дала можливість значно розширити асортимент продукції і географію поставок.

У даній конфігурації можна вести повноцінний кадровий облік. В таблиці 2.4 наведено документи, якими оформляються у програмі основні кадрові операції.

Таблиця 2.4

Модуль «Кадрові операції» в SAP ERP

Операції	Документ
Реєстрація нових працівників	«Прийом на роботу в організацію» —призначений для налаштування ведення обліку розрахунків із заробітної плати
Переведення працівника до іншого підрозділу, зміна посади, зміна табельного номера, зміна розміру нарахування зарплати	« Кадрове переміщення організацій » —призначений для налаштування або зміни настройок ведення обліку розрахунків із заробітної плати
Відрядження працівників	« Відрядження організацій » — використовується для друкування бланка посвідчення про відрядження
Звільнення з організації	«Звільнення з організацій» — реєструє звільнення працівників та припиняє щодо працівника розрахунки по заробітній платі

Джерело: складено за [45].

Програма дозволяє автоматично нараховувати працівникам заробітну плату за годинною-тарифною ставкою та здійснювати індексацію. Вручну можна додавати будь-які нові нарахування, але щодо них необхідно вводити

вже розраховані суми. Нарахування ведуться за відпрацьованим часом, зазначеним безпосередньо в документах. Алгоритм виплати заробітної плати дозволяє оформляти перерахування коштів на банківські рахунки та здійснювати виплату через касу. У системі проводиться настроювання відображення нарахувань (утримань), відображення витрат на оплату праці, нарахувань внесків до соціальних фондів у бухгалтерському та податковому обліку, що розраховуються автоматично. Після закінчення звітного періоду можна автоматично сформувати регламентовані звіти щодо фізичних осіб, звіти до фондів, статистичну звітність тощо.

Узагальнюючи зазначене варто зазначити, що для повного, ефективного та систематичного обліку нарахування заробітної плати є досить значна кількість спеціалізованих програмних продуктів, які постійно поповнюються та розвиваються. Останні програмні продукти відомих розробників мають більше засобів налаштування до потреб підприємств різного рівня.

Впровадження на ТОВ «Лан Україна» модуля «Кадрові операції» в SAP ERP дозволило отримати ряд переваг:

- керівництво має повний контроль за тим, що відбувається, може удосконалювати структуру підприємства і складових його організацій, аналізувати кадровий склад, приймати управлінські рішення на основі повної і достовірної інформації. Потужні аналітичні звіти надають користувачу інформацію в довільних розрізах;
- кадрова служба отримує цінний інструмент автоматизації рутинних завдань, у тому числі анкетування і підготовка звітів про працівників з різними умовами відбору і сортування;
- працівники підприємства впевнені в тому, що в будь-який момент зможуть швидко отримати необхідні їм довідки, відомості про свою відпустку, дані персонального обліку в Пенсійному фонді, інші виплати працівникам тощо.

В даний час система має розподілену структуру: хоча вона працює на одному сервері, офіси знаходяться в різних районах Києва. Варто додати, що

система спроектована в розрахунку на роботу з українськими регіональними представниками і забезпечує подальшу розширюваність. Окрім впровадження мобільних пристроїв, компанія «Лан-Україна» планує запуснути модуль бюджетування. Це зажадає додаткових змін в бізнес-процесах. Однак замовник готовий змінювати структуру і зони відповідальності для коректної роботи системи.

Далі в плани входить впровадження business-warehouse - сховища даних, в функції якого вводитиме отримання статистичної та економічної інформації з продажу. Оскільки крім складського комплексу «Лан-Україна» планує орендувати склади в регіонах, це дозволить створити розподілене складське господарство. Цим продиктована необхідність в ефективній організації логістики та обліку товарів і відповідно, виплат працівникам задіяним в логістиці.

З ростом бізнесу компанії планується впровадити модуль CRM, який буде відповідати за коректну організацію комунікацій з клієнтом і відстеження маркетингових акцій, реалізовувати процеси з управлінської точки зору.

Висновки до розділу 2

Дослідження концептуальних засад обліку виплат працівникам сприяло формулюванню певних висновків.

1.Виплати працівникам - це всі форми компенсації, що надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівникам. Класифікація виплат працівникам наводиться в ПСБО 19 та МСБО 26. Вона є досить широкою і поділяє виплати на: поточні виплати, виплати по закінченні трудової діяльності, виплати при звільненні, виплати інструментами власного капіталу та інші довгострокові виплати.

2.Основною виплатою на підприємстві є заробітна плата, яка поділяється на основну, додаткову та інші заохочувальні та компенсаційні виплати. По закінченні трудової діяльності величина та порядок нарахування

виплат працівникам визначається програмами. Також підприємство може здійснювати виплати інструментами власного капіталу.

3. Вивчення досліджень з обліку виплат працівникам показало, що існує багато підходів до удосконалення облікового процесу. Переважна більшість досліджень спрямовані на удосконалення аналітичного обліку. Це свідчить про важливість та необхідність у деталізації інформації про структуру та розмір виплат працівникам, фактори впливу та їх наслідки у діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

на ТОВ «Лан Україна»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку виплат працівникам на ТОВ «Лан Україна»

Робочий план рахунків підприємства містить додаткові субрахунки, що додало підприємство. Однак, рахунок 66 не містить додаткових субрахунків, окрім тих, що зазначені в Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого законодавством.

Важливим питанням удосконалення обліку виплат працівникам є вдосконалення моделі аналітичного обліку, оскільки дані аналітичного обліку характеризують склад персоналу, відпрацьований та невідпрацьований час, фонд заробітної плати та інше. Не менш важливими є вирішення проблем з документальним оформленням розрахунків за виплатами працівникам, доцільне використання кореспондентських рахунків з питання виплат.

Проблеми обліку виплат працівникам та шляхи їх вирішення досліджували в своїх роботах багато вчених. Так, Гречанівська В.С. вважає, що не за всіма видами виплат працівникам доцільно використовувати рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Автор зазначає, що «...часто використовуваним рахунком для обліку розрахунків із працівниками є рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» із його субрахунків викликає декілька дискусійних питань, зокрема щодо доцільності використання рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою» під час виплати авансів працівникам, оскільки внаслідок такої операції утворюється дебіторська заборгованість підприємства, яка відображається в активі Балансу, та логічним було б її відображати на рахунку 377 «Розрахунки із іншими дебіторами» до дати нарахування заробітної плати...»

[12]. Тобто, автор вважає, що внаслідок виплати авансів підприємство має перед працівником дебіторську заборгованість, і працівник стає дебітором. У такому випадку доцільніше використовувати рахунок 377 «Розрахунки із іншими дебіторами».

Миронова Ю.Ю. ще однією проблемою обліку виплат працівникам вважає виплата «тіньової» заробітної плати. «...існує негативна практика підприємств щодо наявності неофіційних позаоблікових нарахувань і виплат заробітної плати працівникам без сплати встановлених законодавством податків і платежів... [52]. Підприємства для того, щоб не сплачувати встановлені законодавством податки та збори, сплачують працівникам неофіційну заробітну плату, так звану заробітну плату «в конвертах». Для боротьби з цим Уряд України вніс пропозицію по запровадженню штрафів у разі виявлення порушення. Визначена сума штрафу стягується за кожного неоформленого працівника.

В обліку рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» використовується для обліку всіх видів виплат. І, незважаючи на велику кількість виплат, має лише три субрахунки. Для більшої зручності ми пропонуємо ввести в облік більше субрахунків.

Наприклад:

661.1 «Розрахунки за окладами і тарифами»,

661.2 «Премії»,

661.3 «Виплати за невідпрацьований час» та інші.

Також одним із напрямків удосконалення системи ведення обліку виплат працівникам є спрощення системи документообігу.

Чухно К.В. пропонує такі варіанти: зменшити кількість документації шляхом впровадженню накопичувальних документів; розробити аналітичну відомість за виплатами персоналу; змодельовати відомість складу персоналу підприємства, де основними показниками є:

- середньоспискова чисельність; прийнято в штат ;

- вибуло, з них : кількість за власним бажанням, за прогули, інші дисциплінарні порушення, по досягненню пенсійного віку;
- структура персоналу;
- коефіцієнт плинності кадрів;
- коефіцієнт обороту за прийомом; коефіцієнт обороту за вибуттям працівників;
- коефіцієнт відповідності кваліфікації працівника до складності робіт; рівень дисципліни працюючих [86].

Можливим напрямом удосконалення обліку виплат працівникам є підвищення матеріальної зацікавленості працівникам. На мотиваційні заходи та стимулюванні праці на підприємстві слід звертати велику увагу. З одного боку, рівень матеріальних заохочень залежить від результатів діяльності підприємства. І навпаки, результати діяльності залежать від практичної організації системи преміювання окремих категорій персоналу. Мотивація працівників підвищується, коли вони можуть побачити, як виконання певних завдань допомагає їм досягати певних своїх цілей, а також якщо вони попередньо поінформовані про те, що вони повинні робити, щоб одержати винагороду. Успішний вплив на трудову мотивацію персоналу неможливий без регулярного зворотного зв'язку у вигляді оцінювання ефективності цих впливів.

Аналіз досліджень з обліку виплат працівникам показав, що існує багато підходів до удосконалення облікового процесу, що потребує подальших досліджень як в теоретичній, так і в практичній частині.

Удосконалення чи організація обліку виплат працівникам підприємства повинні бути обґрунтованими, враховувати напрацьовані як наукових досліджень, так і рекомендації практиків (досвід аудиторських компаній, консультантів з обліку та оподаткування, компаній, які надають послуги ведення бухгалтерського обліку за виплатами працівникам). Розробляючи внутрішні документи (положення про оплату праці, преміювання тощо), варто:

- розширити застосування практики використання персоніфікованих ставок і окладів найбільш кваліфікованим робітникам, зорієнтованим на зростання продуктивності праці;
- врахувати галузеву особливість, зокрема, виявити специфічні фактори оцінки роботи для методів бальної системи преміювання для кожної категорії персоналу, підсиливши регуляторні і стимулюючі функції заробітної плати;
- до переліку факторів і критеріїв оцінки умов нарахування премій варто внести рівні кваліфікації, ступені відповідальності за виконану роботу, рівень майстерності, ініціативність, стаж роботи тощо. Тобто критерії, що відповідають сучасному стану, тактичним та стратегічним планам діяльності і засобам управління.

Отже, важливим питанням подальшого удосконалення обліку виплат працівникам є вдосконалення діючої моделі аналітичного обліку, оскільки данні аналітичного обліку відіграють важливу роль в управлінні підприємством, характеризуючи розміщення та склад персоналу за місцями його використання, відпрацьований та невідпрацьований час, обсяг діяльності, виконання норм, фонд заробітної плати та його структуру.

3.2. Удосконалення обліку виплат працівникам в системі прийняття управлінських рішень

Підприємства в своїй діяльності та ведення обліку господарських операцій мають дотримуватись облікової політики затвердженої на підприємстві. На нашу думку, витрати на оплату праці в обліковій політиці ТОВ «Лан Україна» не розкриваються в повній мірі. Це в свою чергу впливає на вибір своєчасних та ефективних управлінських рішень щодо оптимізації їх розміру їх витрат.

Варто підтримати пропозиції вчених щодо конкретизації та доповнення окремих положень облікової політики підприємства в частині виплат працівникам (рис. 3.1).

Рис. 3.1 Основні положення з обліку праці та її оплати, якими необхідно доповнити Наказ про облікову політику ТОВ «Лан Україна»

Джерело: складено за [52]

Необхідно відзначити, що процес організації бухгалтерського обліку операцій з оплати праці повинен бути спрямований на мотивацію зростання до продуктивності праці, використання встановленого обсягу робочого часу та, на нашу думку, повному висвітленню загальної чисельності працівників для цілей ефективності оподаткування. З цією метою кожне підприємство повинно чітко розподілити функціональні обов'язки облікового забезпечення між підрозділами. Вдосконалення організації бухгалтерського обліку операцій з оплати праці на досліджуваному підприємстві повинно також виходити з оптимізації тарифного регулювання оплати праці. Зокрема:

- слід удосконалити застосування тарифної системи шляхом встановлення співвідношення тарифної ставки відповідно до рівня кваліфікації працівників;

- запровадити гнучку форму та систему оплати праці, в тому числі контрактні та безтарифні;
- розробити внутрішні тарифні умови нарахування заробітної плати як чинника зростання до мотивації та стимулювання на підприємствах;
- удосконалити мотиваційний механізм регулювання окладу;
- вдосконалити процес нормування (засіб регулювання нарахування заробітної плати);
- обґрунтувати вибір ефективної форми і системи оплати плати та закріпити в Положенні про облікову політику;
- регулювання порядку нарахування заробітної плати нормами колективного договору .

Добре організований управлінський облік може надати необхідну та оперативну інформацію щодо розмірів нарахованої та виплаченої заробітної плати працівникам підприємства, дозволяє оцінити динамічні зміни в розмірах розрахунків на виплату працівникам підприємства, встановити розміри неотриманої у встановлений термін сум з оплати праці.

Формування інформації яку надає система управлінського обліку щодо виплати заробітної плати працівникам підприємства дозволяє здійснювати аналіз та планувати сум витрат на заробітну плату, а працівникам підприємства оцінювати результати своєї діяльності в грошовому еквіваленті.

На особливу увагу заслуговує процес бюджетування як складова управлінського обліку. Загалом, бюджет виплат на персонал – це затверджений керівництвом підприємства документ, що містить загальний розмір затрат на персонал, їх склад по статтям витрат з розбивкою на планові періоди. Підприємства можуть складати як узагальнені бюджети (бюджет виплат працівникам) так і деталізовані бюджети (бюджет виплат на заробітну плату, і т. д.).

Етапи формування бюджету виплат на персонал можна представити наступним чином (рис. 3.2).

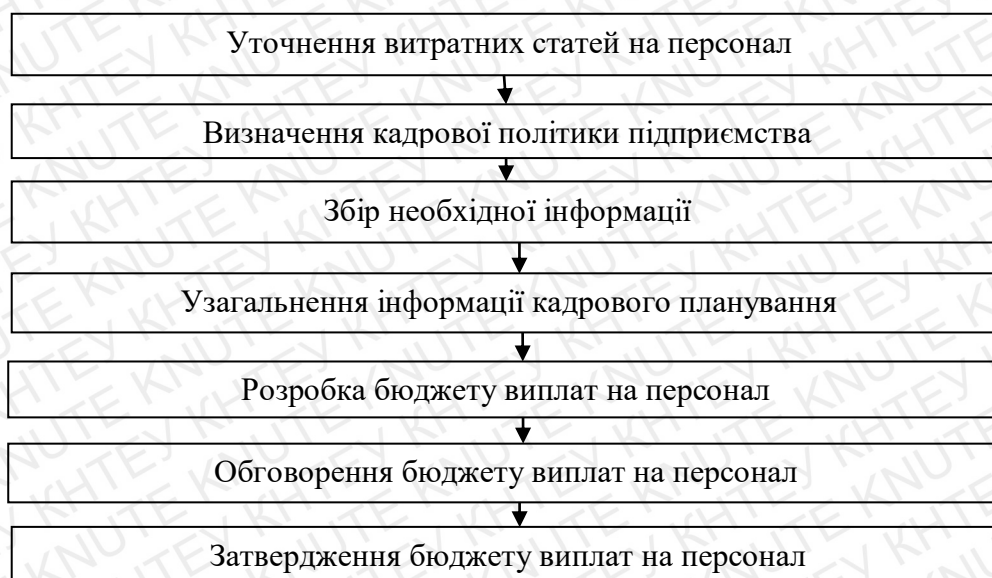

Рис. 3.2. Етапи розробки бюджету виплат на персонал

Джерело: розроблено автором за [32]

З метою удосконалення управлінського обліку, розробимо прогнозний бюджет витрат за виплатами на заробітну плату працівників ТОВ «Лан Україна» (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Бюджет витрат за виплатами на оплату праці
на 2021 р. ТОВ «Лан Україна»**

Показник	Квартал				Разом за рік
	1	2	3	4	
Обсяг виробництва, одиниць	82800	84000	110400	118000	395200
Витрати праці на одиницю, годин	0,5	0,5	0,5	0,5	X
Загальні витрати праці, годин	41400	42000	55200	59000	X
Тарифні ставки за годину, грн.	30	30	30	30	X
Загальні витрати на оплату праці, гривень	1263000	1250000	1115000	3553000	50530 000

Джерело: розроблено автором для ТОВ «Лан Україна»

В бюджеті витрат за виплатами на оплату праці відображаються заплановані витрати на заробітну плату. Даний документ повинен формуватися на основі бюджету реалізації продукції, послуг ТОВ «Лан Україна» враховуючи планову величину додаткової заробітної плати, яку

працівники підприємства можуть отримати в зв'язку з підвищенням продуктивності їхньої діяльності.

Застосовуючи систему бюджетування в діяльності ТОВ «Лан Україна» доцільно також впроваджувати облік за центрами відповідальності тим самим застосовуючи ефективну систему стимулювання працівників різних структурних підрозділів.

Визначивши критерії ефективності діяльності працівників різних структурних підрозділів підприємства можна досягти підвищення їх продуктивності праці та покращення фінансового стану підприємства. Основними типами центрів відповідальності для досліджуваного підприємства, яке займається реалізацією товарної продукції та наданням послуг є:

- центр логістичних витрат;
- центри управлінських витрат;
- центр виробничих витрат;
- центри доходів.

Відповідно, оцінка роботи персоналу за кожним центром відповідальності впливатиме з однієї сторони на розмір виплат працівникам, а з іншої – на ефективність діяльності підрозділу.

Під коефіцієнтами преміювання маються на увазі індекси, що застосовуються до показників преміювання при обчислення преміального фонду підрозділів. Таким чином, справджується рівність:

$$\frac{\text{Показник преміювання (база нарахування фонду)} \times \text{Коефіцієнт преміювання (ставка нарахування фонду)}}{\text{Величина преміального фонду}} = 3.1$$

Узагальнений перелік умов і показників преміювання для різних центрів відповідальності у складі досліджуваного підприємства подано у вигляді наступної таблиці (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

**Показники преміювання за центрами відповідальності
ТОВ «Лан Україна»**

Тип центру відповідальності	Групи підрозділів, що мають статус ЦВ	Умови преміювання	Показники преміювання
Центр логістичних витрат	Напрямок «Логістика»	Виконання планової програми. Не перевищення сукупних планових логістичних витрат.	Економія кошторису логістичних витрат
Центр управлінських витрат	Апарат управління	Не перевищення кошторису операційних витрат. Прийняття виконання цільового плану	Економія кошторису операційних витрат. Персональна надбавка за виконання цільового плану
Центр доходів	Відділ збуту Відділ надання послуг	Досягнення планового обсягу виручки. Не перевищення ліміту контрольних витрат	Перевищення планового обсягу виручки. Відхилення операційних витрат

Джерело: розроблено автором для ТОВ «Лан Україна»

Отже, при ефективному підборі баз преміювання коефіцієнти преміювання для різних центрів відповідальності будуть повністю тотожні і рівні плановій частці преміального фонду в додатковому чистому прибутку.

Висновки за розділом 3

Вивчення досліджень з обліку виплат працівникам показало, що існує багато підходів до удосконалення облікового процесу. Переважна більшість досліджень спрямовані на удосконалення аналітичного обліку. Це свідчить про важливість та необхідність у деталізації інформації про структуру та розмір виплат працівникам, фактори впливу та їх наслідки у діяльності підприємства.

З метою удосконалення управлінського обліку, в роботі запропоновано здійснювати бюджетування виплат на персонал. Підприємства можуть

складати як узагальнені бюджети (бюджет виплат працівникам) так і деталізовані бюджети (бюджет виплат на заробітну плату).

З метою удосконалення управлінського обліку розроблено етапи формування бюджету виплат на персонал та розробимо прогнозний бюджет витрат за виплатами на заробітну плату працівників ТОВ «Лан Україна». Узагальнено перелік умов і показників преміювання для різних центрів відповідальності у складі ТОВ «Лан Україна».

Перспективними напрямками досліджень, враховуючи вплив епідеміологічної ситуації в країні та в світі, вважаємо, є удосконалення організації та практики обліку виплат працівникам за медичним страхуванням. Оскільки, на сьогоднішній день, такі виплати передбачені лише великими компаніями.

ВИСНОВКИ

Випускна кваліфікаційна робота присвячена поглибленню теоретичних основ обліку та оподаткування виплат працівникам, а також розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі досліджуваного підприємства.

Дослідження концептуальних засад обліку виплат працівникам сприяло формулюванню певних висновків.

1. Виплати працівникам - це всі форми компенсації, що надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівникам.

2. Відображення в обліку виплат працівникам регулюються Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» [2], окрім компенсаційних виплат інструментами власного капіталу, які регулюються окремим стандартом – МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій».

3. Класифікація виплат працівникам наводиться в ПСБО 19 та МСБО 26. Вона є досить широкою і поділяє виплати на: поточні виплати, виплати по закінченні трудової діяльності, виплати при звільненні, виплати інструментами власного капіталу та інші довгострокові виплати.

4. Основною виплатою на підприємстві є заробітна плата, яка поділяється на основну, додаткову та інші заохочувальні та компенсаційні виплати. По закінченні трудової діяльності величина та порядок нарахування виплат працівникам визначається програмами. Також підприємство може здійснювати виплати інструментами власного капіталу.

5. Вивчення досліджень з обліку виплат працівникам показало, що існує багато підходів до удосконалення облікового процесу. Переважна більшість досліджень спрямовані на удосконалення аналітичного обліку. Це свідчить про важливість та необхідність у деталізації інформації про структуру та розмір виплат працівникам, фактори впливу та їх наслідки у діяльності підприємства.

6. Для досягнення якісно нового рівню обслуговування клієнтів ТОВ «Лан Україна» впровадили програмний продукт SAP ERP. Потужні

інтегровані функції цієї комплексної системи реалізовані з використанням новітньої інформаційної технології. Це дає можливість оперативно обробляти величезні масиви даних, швидко і безпомилково аналізувати ситуацію будь-якого рівня складності. Система SAP складається з набору прикладних модулів, які підтримують бізнес-процеси компанії та інтегровані одне з одним в реальному часі. Програма дозволила систематизувати і максимально впорядкувати товарні потоки, а також суттєво збільшити швидкість доставки продукції. Крім того, ця інновація дала можливість значно розширити асортимент продукції і географію поставок.

7. Вивчення досліджень з обліку виплат працівникам показало, що існує багато підходів до удосконалення облікового процесу. Переважна більшість досліджень спрямовані на удосконалення аналітичного обліку. Це свідчить про важливість та необхідність у деталізації інформації про структуру та розмір виплат працівникам, фактори впливу та їх наслідки у діяльності підприємства.

8. З метою удосконалення управлінського обліку, в роботі запропоновано здійснювати бюджетування виплат на персонал. Підприємства можуть складати як узагальнені бюджети (бюджет виплат працівникам) так і деталізовані бюджети (бюджет виплат на заробітну плату). Розроблено етапи формування бюджету виплат на персонал та прогнозний бюджет витрат за виплатами на заробітну плату працівників ТОВ «Лан Україна». Узагальнено перелік умов і показників преміювання для різних центрів відповідальності у складі ТОВ «Лан Україна».

9. Перспективними напрямками досліджень, враховуючи вплив епідеміологічної ситуації в країні та в світі, вважаємо, є удосконалення організації та практики обліку виплат працівникам за медичним страхуванням. Оскільки, на сьогоднішній день, такі виплати передбачені лише великими компаніями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арап Г.В. Шляхи вдосконалення контролю оплати праці / Г.В. Арап, І.Г. Пахомова // Вісник Дніпропетровського університету: Серія «Економіка». – 2010. – Вип. 4 (2). – С. 149-155.
2. Атамас П.Й. Управлінський облік: 2-ге вид. Навчальний посібник – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440с.
3. Афанасієвська Т.В. Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці / Т.В. Афанасієвська // Управління розвитком. – 2014. – № 11(174). – С. 40-41.
4. Бабіч В.В. Фінансовий облік-2 (Облік зобов'язань, капіталу. Звітність): навч. посіб. / В.В. Бабіч; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К., 2010. – 434 с.
5. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. / М.Т. Білуха. – К.: А.С.К., 2010. – 692 с.
6. Бондар М.І. Фінансовий облік: підручник: у 2 ч. – Ч. 1, М.І. Бондар, В.І. Єфіменко, Л.Г. Ловінська та ін. / за заг. ред. М.І. Бондаря та Л.Г. Ловінської. – К.: КНЕУ, 2012. – 553 с.
7. Бутинець В.М. Бухгалтерський фінансовий облік : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О.В. Бутинець; Дніпродзерж. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2014. – 492 с.
8. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI, із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
9. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навчальний посібник / Н.І. Верхоглядова. – К.: ЦУЛ, 2010. – 536 с.
10. Волкова І.А. Фінансовий облік-2: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2012. – 224 с.
11. Воськало Н.М. Теоретичні та методологічні основи розрахунків за виплатами працівникам / Н.М. Воськало // Придніпровська Державна академія будівництва та архітектури. – 2018 . – № 2(13). – С. 239-244.
12. Гречанівська В.С. Шляхи вдосконалення розрахунків за виплатами

- працівникам./ В.С.Гречанівська, Д.П.Солтисюк. – К.: ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний коледж", 2019. – С. 21-24.
13. Голов С.Ф., Костюченко В.Н. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность по международным стандартам: 3-е издание, переработанное и дополненное / Голов С. Ф., Костюченко В.Н. – Харьков: Фактор, 2013. – 1008 с.
 14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV, із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
 15. Демченко М.М. Облік та оподаткування виплат працівникам підприємства у контексті законодавчих змін / М.М. Демченко // Молодий вчений. – 2016. – № 2. – С. 31-37.
 16. Дмитренко І.М. Особливості обліку та оподаткування виплат працівникам у разі їх скорочення / І.М. Дмитренко, О.О. Пригода // Причорноморські економічні студії. – 2017. – Вип. 24. – С. 243-248.
 17. Жидєєва Л.І. Облік виплат працівникам: проблеми теорії та практика використання ПСБО 26 та МСБО 19 / Л.І. Жидєєва // Економіка і суспільство. – 2017. – № 9. – С. 1122-1126.
 18. Жураковська І.В. Удосконалення методики обліку забезпечень виплат працівникам / І.В. Жураковська, В.В. Чудовець // Бізнес Інформ. – 2017. – № 3. – С. 340-345.
 19. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», затверджений Верховною Радою України 16.07.99 р. № 996-XIV, змінами та доповненнями. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
 20. Закон України «Про відпустки» від 15.11.96 р. № 505/96-ВР, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96>
 21. Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» від 03.07.1991 № 1282-XII, зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>
 22. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» // Відомості

Верховної Ради України, 2011, № 2-3, ст.11.

23. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 № 3356-XII, зі змінами та доповненнями.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>
24. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.95 р. № 108, зі змінами та доповненнями.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95>
25. Закон України «Про пенсійне забезпечення» від 05.11.1991 р. № 1788-XII, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>
26. Закон України «Про прожитковий мінімум» від 15.07.1999 р. № 966-XIV, зі змінами та доповненнями.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>
27. Закон України «Про державні соціальні стандарти та соціальні гарантії» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 48, ст.409, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
28. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
29. Інструкція «Про застосування рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», затверджена наказом Мінфіну України від 30.11.99 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
30. Інструкція зі статистики заробітної плати, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. № 5, зі змінами та доповненнями.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114>
31. Інструкція зі статистики кількості працівників, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 28.09.2005 р. № 286, зі змінами та доповненнями.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1442>
32. Карпа М.С. Особливості розрахунків з оплати праці та шляхи їх оптимізації / М.С. Карпа // Бухгалтерський облік, аналіз і контроль в системі управління підприємства: матеріали V науково-практичної

- конференції студентів, аспірантів та молодих вчених; [відповідальний за випуск Бачинський В.І.] – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2010. – С. 111-113.
33. Карпушенко М.Ю. Організація обліку: навч. посіб. / М.Ю. Карпушенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 239 с.
34. Кесарчук Г.С. Удосконалення організації обліку розрахунків за виплатами працівникам / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. – 2013. – Вип. 4. – С. 240-246.
35. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р., зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
36. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23.07.1996). – Ст. 141.
37. Кравченко О.В. Виплати працівникам: економічна сутність, вітчизняна та міжнародна практика обліку / О.В. Кравченко, Т.С. Сидорук // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2014. – Вип. 38. – С. 174-180.
38. Кудіна І. Удосконалення моделі обліку розрахунків за виплатами працівникам / І. Кудіна, Н. Литвяк // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. – 2014. – Вип. 30. – С. 222-230.
39. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. / М.В. Кужельний, В.Г. Ліпник. – К.: КНЕУ, 2011. – 334 с.
40. Лень В.С. Виплати працівникам: поняття, структура та облік / В.С. Лень, М.П. Штупун // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 2. – С. 266-274.
41. Лепьохіна І.О. Теоретичні аспекти формування заробітної плати та її функції / І.О. Лепьохіна // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 2(56). – С. 76-78.
42. Линник О. Дослідження необхідності, доцільності та ефективності впровадження в Україні системи обліку виплат працівникам за міжнародними стандартами / О. Линник, Н. Артеменко // Науковий вісник

- [Одеського національного економічного університету]. – 2015. – № 11. – С. 109-120.
43. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підручник / О.В. Лишиленко. – Третє видання, перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 670 с.
44. Макаренко А.П. Фінансовий облік 1: навч. посіб. / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Г.М. Бескоста; МОНМС України, Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя, 2011. – 372 с.
45. Мардус Н.Ю. Методичні підходи до обліку, аудиту та аналізу праці і заробітної плати на підприємстві / Н.Ю. Мардус // Вісник ЖНАЕУ. – 2016. – № 1 (54), т. 2. – С. 230-236.
46. Матюха М.М. Організаційні аспекти обліку розрахунків за виплатами працівникам в умовах застосування МСФЗ / М.М. Матюха, О.М. Трикоза // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. – 2015. – № 6. – С. 69-74.
47. Меліхова Т.О. Документування обліку розрахунків за заробітною платою з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Голубенко С.М. // Складні системи і процеси. – 2012. – № 1. – С. 63-67.
48. Мельник Т. Облік та звітність поточних виплат працівникам в сучасних умовах / Т. Мельник // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. – 2011. – № 130. – С. 30-34.
49. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433.
50. Михайленко Ю.О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою / Ю.О. Михайленко // Молодий вчений. – 2017. – № 2(42). – С. 287-293.
51. Михайловина С.О. Організація обліку та відображення інформації про виплати працівникам у звітності підприємства / С.О. Михайловина //

- Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2015. – Вип. 11(4). – С. 126-129
52. Миронова Ю.Ю. Проблеми організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві / Миронова та В.А. Панасенко // URL: http://77.121.111.9/bitstream/PolNTU/569/3/стаття_Миронова_Ю.Ю._Панасенко_В.А._2016.PDF
53. Михайловина С.О. Організація обліку та відображення інформації про виплати працівникам у звітності підприємства / С.О. Михайловина // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Випуск 11. Частина 4. – С. 126-129.
54. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_011
55. Міщенко А.М. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх вирішення / А.М. Міщенко // Управління розвитком. – 2013. – № 23. – С. 16-18.
56. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73, зі змінами від 08.02.2014 р. № 48.
57. Наказ Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 09.09.2013 № 454, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.09.2013 за № 1628/24160.
58. Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 08.12.2008 № 489.
59. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу» від 27.10.1995 р. № 277, зі змінами та доповненнями.
60. Нападовська Л.В. Фінансовий облік: підручник для студ. вищ. навч.

- закладів / Л.В. Нападовська, А.В. Алексєєва, О. А. Бакурова та ін.; за заг. ред. Л.В. Нападовської; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: КНТЕУ, 2013. – 700 с.
61. Овсюк Н.В. Виплати працівникам за ПСБО 26 та МСФЗ (IAS) 19: порівняльний аспект / Н.В. Овсюк, О.Ю. Радченко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 3(24). – С. 360-368.
62. Оляднічук Н.В. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам та його удосконалення / Н.В. Оляднічук // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2014. – Вип. 84. – С. 149-155.
63. Офіційний сайт ПАТ «Яготинський маслозавод». URL: <http://milkalliance.com.ua>.
64. Павлова Г.Є. Нормативно-правові засади обліку та аналізу розрахунків за виплатами працівникам аграрної сфери / Г.Є. Павлова, І.П. Приходько, Л.В. Волчанська // Проблеми системного підходу в економіці. – 2019. – Вип. 3(2). – С. 216-222.
65. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Мінфіну України від 30.11.99 р. № 291.
66. Плахтій Т.Ф. Удосконалення моделі аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівникам / Т.Ф. Плахтій, В.В. Калашник // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 1(2). – С. 239-247.
67. Плиса З.П. Особливості бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами працівникам підприємства / З.П. Плиса, М.М. Крецул // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. – 2017. – Вип. 52. – С. 100-104.
68. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, із змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

69. Покатаєва О.В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві /О.В. Покатаєва, Г.О. Кошулинська // Держава та регіони. Наукововиробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. – 2010. – №3. – С. 139-141.
70. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 87, зі змінами та доповненнями.
71. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001 р. № 559, зі змінами та доповненнями.
72. Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 № 318, зі змінами та доповненнями.
73. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601, зі змінами та доповненнями.
74. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 22.12.2010 р. № 1170.
75. Порядок проведення індексації грошових доходів населення, затверджений постановою КМУ від 17.07.2003 р. № 1078.
76. Потриваєва Н.В. Стан та перспектива обліку розрахунків з оплати праці: теоретичний аспект / Н.В. Потриваєва, І.В. Савченко // Економічний форум. – 2014. – № 1. – С. 243-249.
77. Садовников О.А. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та удосконалення їх шляхів / О.А. Садовников // Вісник східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – 2011. – № 8(162). – С. 16-20.
78. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб./І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська.–К.: «Центр учбової літератури», 2013.–688 с.

79. Саух І.В. Документальне забезпечення розрахунків з оплати праці / І.В. Саух // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – № 1(19). – С. 311-319.
80. Семенов Г.А. Організація обліку розрахунків з персоналом з оплати праці / Семенов Г.А., Андрущенко Л.О // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 2. – С. 180-187.
81. Соболева І.В. Стан та перспектива обліку розрахунків з оплати праці та нарахування ЄСВ на підприємстві / І.В. Соболева, К.Б. Лобань // Молодий вчений. – 2017. – № 6(46). – С. 498-501.
82. Столярчук Г.В. Фінансовий облік: навч. посіб. до самост. вивч. дисципліни / Г.В. Столярчук; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Х.: ХАІ, 2012. – 51 с.
83. Сук Л.К. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л.К. Сук, П.Л. Сук. 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 647 с.
84. Ткаченко Н.А. Особливості документального оформлення операцій з обліку праці та її оплати / Н.А. Ткаченко // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 3. – С. 79-83.
85. Ужва А.М. Удосконалення облікової політики в системі розрахунків за виплатами працівникам на підприємстві / А.М. Ужва, К.Б. Лобань // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Економічні науки. – 2017. – № 2. – С. 196-199.
86. Чухно К.В. Сучасний стан та шляхи вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці./ К.В.Чухно, С.О.Олійник. – К.:НУБіП України, 2019. – С.119-120.
87. Чабанюк О.М. Облік оплати праці в ринкових умовах / О.М. Чабанюк, У.М. Залуцька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.3. – С. 298-304.
88. Шевченко А. Облік виплат працівникам за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку / А. Шевченко // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного

університету. Серія: Економічні науки. – 2013. – Вип. 35(2). – С. 52-58. – URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpchdtu_2013_35\(2\)__11.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpchdtu_2013_35(2)__11.pdf).

89. Щирба І.М. Облік розрахунків за заробітною платою в умовах комп'ютерної обробки даних / І.М. Щирба // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3(53). – С. 214-219.
90. Ярмішко С.В. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх удосконалення / С.В. Ярмішко // Управління розвитком. – 2013. – № 15. – С. 140-142.
91. Ярмолук О.Ф. Удосконалення облікового забезпечення управління виплатами працівникам підприємства / О.Ф. Ярмолук // Ефективна економіка. – 2014. – № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2947>.

ДОДАТКИ

Додаток А.1

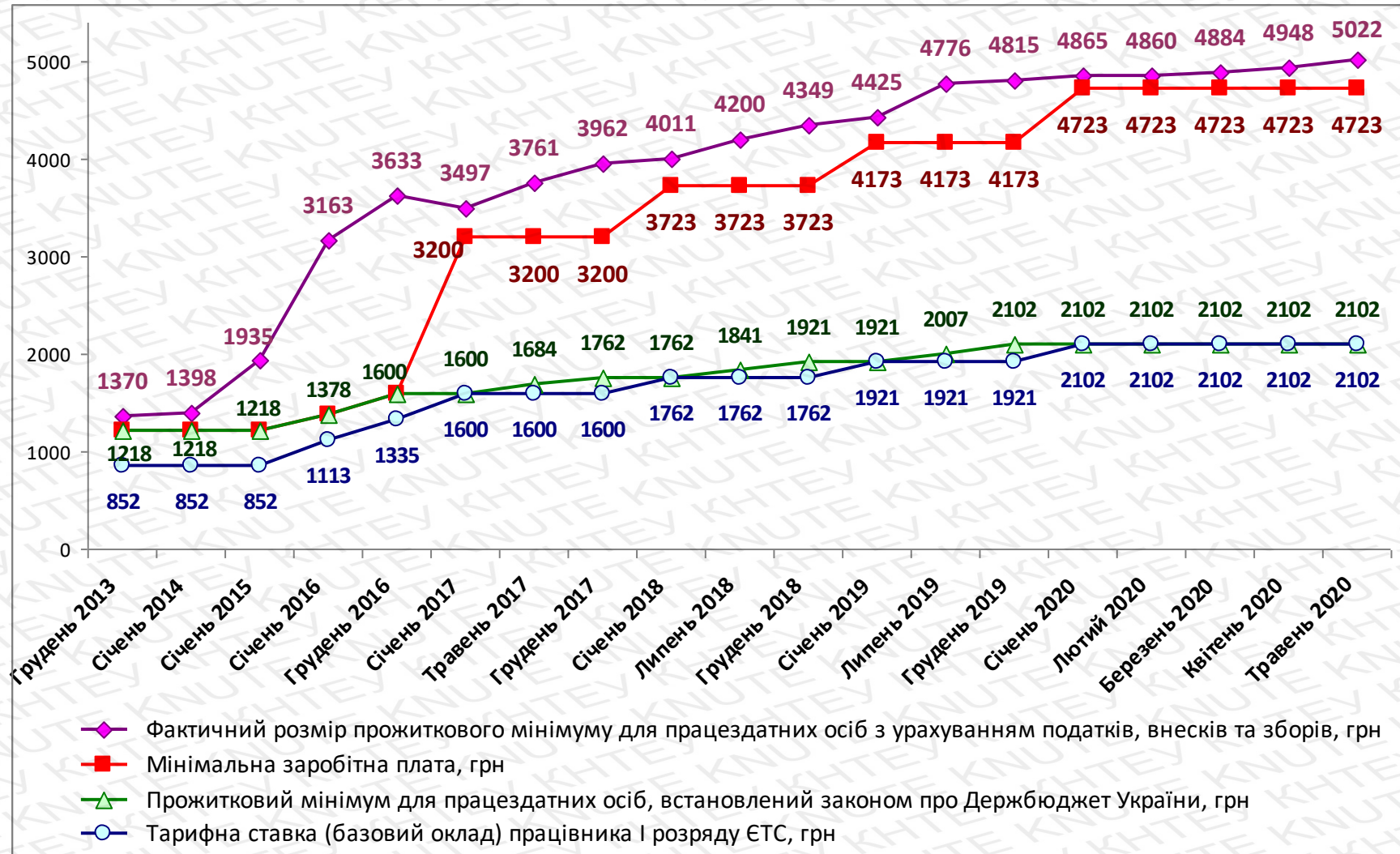
**Фонд оплати праці штатних працівників за видами економічної діяльності
за лютий-травень 2020 року**

Вид діяльності	Лютий	Березень	Квітень	Травень		
	млн грн	млн грн	млн грн	млн грн	% до квітня	% до лютого
Усього	83391,6	87457,6	78723,1	79170,4	100,6	94,9
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	3252,2	3710,2	4258,3	3861,0	90,7	118,7
з них сільське господарство	2774,7	3161,1	3821,1	3397,2	88,9	122,4
Промисловість	22697,2	24443,9	21042,8	21473,7	102,0	94,6
Будівництво	1920,4	1960,5	1679,6	1787,0	106,4	93,1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	9209,7	9492,6	8417,5	8176,6	97,1	88,8
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	7709,4	7539,0	6896,7	6689,6	97,0	86,8
наземний і трубопровідний транспорт	2759,7	2643,1	2538,2	2305,2	90,8	83,5
водний транспорт	30,7	32,3	32,1	32,6	101,6	106,2
авіаційний транспорт	412,3	346,3	249,0	279,2	112,1	67,7
складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	4082,0	4053,7	3648,7	3630,6	99,5	88,9
поштова та кур'єрська діяльність	424,7	463,5	428,7	442,0	103,1	104,1
Тимчасове розміщення й організація харчування	609,2	422,0	235,7	260,7	110,6	42,8
Інформація та телекомунікації	2187,0	2658,8	2042,7	2018,5	98,8	92,3
Фінансова та страхова діяльність	3802,7	3839,8	3656,7	3322,5	90,9	87,4
Операції з нерухомим майном	751,8	683,9	561,8	657,7	117,1	87,5
Професійна, наукова та технічна діяльність	3410,5	4000,0	3190,8	3334,7	104,5	97,8
з неї наукові дослідження та розробки	962,0	1055,7	909,5	957,5	105,3	99,5
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1720,5	1894,0	1640,2	1594,4	97,2	92,7
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	6302,4	6511,0	6410,7	6421,5	100,2	101,9
Освіта	11665,7	11667,9	11351,7	11699,4	103,1	100,3
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	6590,4	7011,1	5936,9	6449,5	108,6	97,9
з них охорона здоров'я	5979,6	6361,8	5286,2	5799,8	109,7	97,0
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1271,7	1262,3	1134,2	1157,4	102,0	91,0
Надання інших видів послуг	290,6	360,6	266,5	266,1	99,8	91,6

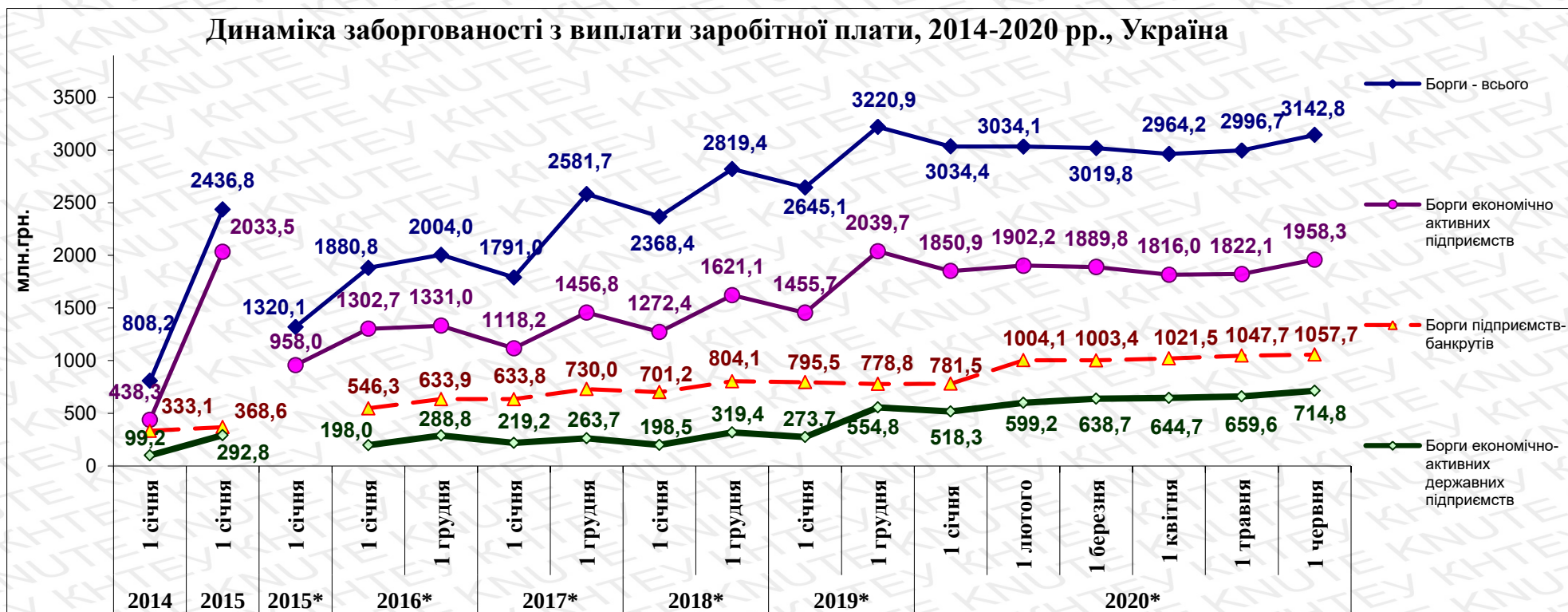
Джерело: за даними Держстату

Додаток А.2

Динаміка базового тарифного розряду ЄТС, мінімальної заробітної плати, фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб у 2013-2020 рр.

Динаміка заборгованості з виплати заробітної плати, 2014-2020 рр., Україна

Додаток Б

Аналіз фахової літератури з теми дослідження

№ з/п	Джерело	Зміст
1	2	3
1.	Верхоглядова Н.І. [9]	Наведено нормативне регулювання оплати праці, організаційно-правових засад трудових взаємовідносин, обліку особового складу, відпрацьованого часу та виробітку, порядку нарахування заробітної плати за різними видами виплат, визначено види утримань із заробітної плати та відрахувань на соціальні заходи, вивчено відображення господарських операцій з обліку оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку, в реєстрах аналітичного та синтетичного обліку, порядку виплати заробітної плати.
2.	Гетьман О.О. [12]	Розглянуто соціально-економічну сутність заробітної плати, особливості організації оплати праці на підприємстві, тарифна система оплати праці, форми і системи оплати праці на підприємстві, а також особливості оплати праці бригадній роботі, особливості преміювання працівників.
3.	Іванілов О.С. [28]	Визначено сутність, функції та принципи заробітної плати, тарифна система оплати робітників, форми і системи оплати праці, оплата праці керівників, спеціалістів та службовців.
4.	Садовська І.Б. [78]	Досліджено економічну суть, форми та системи оплати праці, наведено основні характеристики оплати праці, вивчено нормативно-правове регулювання обліку оплати праці, первинний облік праці та заробітної плати, аналітичний та синтетичний облік оплати праці, а також порядок нарахування відпускних та лікарняних.
5.	Лепьохіна І.О. [41]	Досліджено різні точки зору науковців щодо сутності заробітної плати як показника оцінки праці працівника на підприємстві. Визначено поняття і сутність заробітної плати та впливу на діяльність підприємства. Акцентовано увагу на функціях заробітної плати на підприємстві. Доведено, що вони взаємопов'язані й лише при їх сукупному виконанні досягається ефективна організація заробітної плати. Запропоновано використання критеріїв оцінки заробітної плати на підприємствах
6.	Семенов Г.А. [80]	Розкрито сутність та етапи організації обліку оплати праці, визначено законодавчі, нормативні й первинні документи організації обліку розрахунків з персоналом з оплати праці; питання тарифної системи як основи організації обліку з оплати праці, запропоновано заходи для поліпшення організації обліку розрахунків з персоналом з оплати праці.
7.	Щирба І.М. [89]	Проаналізовано функціональні можливості програмних продуктів для ведення обліку розрахунків за заробітною

Продовження додатку Б

1	2	3
		платою, а також запропоновано модель формування звітних даних щодо витрат на оплату праці для забезпечення інформаційних потреб всіх рівнів управління
8.	Ярмішко С.В. [90]	Розглянуто основні сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці, запропоновано деякі шляхи вирішення розглянутих проблем, а також визначено завдання для вдосконалення розрахунків з оплати праці
9.	Потриваєва Н.В. [76]	Проаналізовано роль заробітної плати в сучасних умовах господарювання. Обґрунтовано основні недоліки в обліку заробітної плати, що утворюються під час економічних перетворень. Наведено основні напрямки удосконалення та спрощення.
10.	Міщенко А.М. [55]	Визначено проблеми обліку розрахунків з оплати праці в сучасних умовах господарювання. Запропоновано напрями їх вирішення шляхом удосконалення аналітичного обліку розрахунків з оплати праці, автоматизації обліку, систематизації та уніфікації процедур з організації та обліку праці.
11.	Жидєєва Л.І. [17]	Досліджено актуальні питання із визначення термінів та обліку виплат працівникам відповідно до ПСБО 26 «Виплати працівникам» порівняно з МСБО. На основі проведеного аналізу надано критичну оцінку та запропоновано шляхи вирішення проблем
12.	Оляднічук Н.В. [62]	Розглянуто законодавчо-нормативне забезпечення обліку праці, її оплати та інших соціально захищених виплат. Проаналізовано актуальні проблеми обліку розрахунків за виплатами працівникам. Обґрунтовано необхідність оптимізації облікових процесів господарських операцій. Запропоновано аспекти удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам.
13.	Шевченко А.С. [88]	Досліджено сутність обліку виплат працівникам на підставі міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку. Розкрито основні відмінності і особливості стандартів. Проведено їх критичний аналіз відносно розкриття принципів і методики обліку виплат працівникам на сучасному етапі функціонування міжнародних і національних стандартів.
14.	Чабанюк О.М. [87]	Досліджено працю робітників як необхідного складника процесу виробництва, споживання та розподілу створеного продукту.
15.	Воськало Н.М. [11]	Розглянуто теоретичні та методологічні основи ведення обліку розрахунків за виплатами працівникам та складання на його основі звітності, які ґрунтуються на принципах та методах бухгалтерського обліку. Досліджено практичну реалізацію принципів та методів обліку на основі сучасного нормативно-законодавчого забезпечення; обґрунтовано необхідність удосконалення практичної реалізації принципів та методів обліку щодо розрахунків за виплатами

Продовження додатку Б

1	2	3
		працівникам. Проведено порівняльну характеристику інформації, що відображається у фінансовій, податковій, статистичній, соціальній звітності щодо розрахунків за виплатами працівникам.
16.	Мардус Н. Ю. [45]	Досліджено підходи до обліку, аудиту та аналізу праці і заробітної плати на підприємствах України. Визначено основні нормативно-правові документи, що визначають економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах. Акцентовано увагу на основних завданнях із організації бухгалтерського і податкового обліку з урахуванням змін. Визначено основні завдання аудиту праці і заробітної плати на підприємстві.
17.	Лень В.С. [40]	Розглянуто сутність поняття «виплати працівникам» як категорії бухгалтерського обліку. Обґрунтовано авторське визначення виплат працівникам. Наведено рахунки витрат, зобов'язань та забезпечень, пов'язаних з виплатами працівникам.
18.	Михайленко Ю.О. [50]	Досліджено стан обліку виплат працівникам підприємства, досліджено економічну сутність та значення заробітної плати, як складової поточних виплат працівникам. Розглянуто законодавче регулювання та нормативно-правове забезпечення обліку і звітності розрахунків з оплати праці. Досліджено організацію і методику обліку заробітної плати. Визначено основні проблеми організації і методики обліку і контролю заробітної плати. Наведено основні напрямки удосконалення та спрощення.
19.	Соболева І.В [81]	Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти організації обліку та контролю розрахунків за заробітною платою, правильність нарахування єдиного соціального внеску на оплату праці.
20.	Афанасієвська Т.В. [3]	Розглянуто організацію обліку та контролю розрахунків з оплати праці. Висвітлено етапи організації обліку на підприємстві. Запропоновано заходи щодо вдосконалення організації обліку та контролю з оплати праці на підприємстві.
21.	Ярмолюк О.Ф [91]	Розглянуто теоретичні та практичні аспекти обліку виплат працівникам. На основі аналізу національних та міжнародних стандартів визначені основні складові виплат працівникам. Розглянуто проблеми облікового забезпечення короткострокових та довгострокових виплат працівникам підприємства та запропоновані напрями удосконалення обліку. Автором модифіковано форму розрахунково-платіжної відомості з метою поглиблення аналітичності інформації щодо здійснюваних виплат працівникам. Розроблено методику відображення виплат працівникам на рахунках бухгалтерського обліку шляхом введення додаткових аналітичних номенклатур.

Продовження додатку Б

1	2	3
22.	Шевченко А. [88]	Досліджено сутність обліку виплат працівникам на підставі міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку. Розкрито основні відмінності і особливості стандартів. Проведено їх критичний аналіз відносно розкриття принципів і методики обліку виплат працівникам на сучасному етапі функціонування міжнародних і національних стандартів.
23.	Кесарчук Г.С. [34]	Зроблено спробу узагальнити досвід попередників та дослідити організацію обліку розрахунків по оплаті праці працівників. У статті досліджуються регламентні та нормативні документи щодо організації та ведення обліку розрахунків з оплати праці, номенклатура і характеристика носіїв первинної інформації щодо розрахунків з заробітної плати. Запропоновано заходи щодо удосконалення організації обліку заробітної плати на підприємствах
24.	Кравченко О.В. [37]	У статті досліджено питання організації обліку виплат працівникам бюджетних установ за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, здійснено їх порівняльний аналіз, визначено напрямки подальшого вдосконалення в державному секторі.
25.	Плахтій Т.Ф. [66]	У статті розкрито основні підходи до встановлення сутності поняття «заробітна плата», визначено склад заробітної плати відповідно до діючого законодавства, що дало підстави розробити модель аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівникам.
26.	Оляднічук Н.В. [62]	Розглянуто законодавчо-нормативне забезпечення обліку праці, її оплати та інших соціально захищених виплат. Проаналізовано актуальні проблеми обліку розрахунків за виплатами працівникам. Обґрунтовано необхідність оптимізації облікових процесів господарських операцій. Запропоновано аспекти удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам
27.	Кудіна І. [38]	Досліджуються підходи до визначення поняття «заробітна плата» у наукових дослідженнях вчених та за допомогою діючої нормативної бази. Визначено склад заробітної плати відповідно до діючого законодавства.
28.	Матюха М.М. [46]	В ході проведеного дослідження висвітлено питання організації обліку виплат працівникам на підприємстві за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, здійснено їх порівняльний аналіз. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і звітності дозволяє скоротити час і ресурси для розробки нових правил ведення бухгалтерського обліку.
29.	Демченко М.М. [15]	Досліджено теоретичні засади виплат працівникам підприємства відповідно до міжнародних та національних стандартів обліку і звітності. Систематизовано на рахунках бухгалтерського обліку інформацію щодо нарахування

Продовження додатку Б

1	2	3
		виплат працівникам, обов'язкових нарахувань та утримань, пов'язаних з такими виплатами. Здійснено огляд останніх законодавчих змін в Україні у частині оподаткування виплат працівникам підприємства.
30.	Линник О. [42]	Наголошено, що вихід України на міжнародні ринки, участь її у міжнародних процесах зумовили необхідність переходу національної економіки на систему фінансового обліку з використанням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Зазначено, що важливим є питання організації обліку виплат працівникам. Провівши дослідження, встановлено, що національні та міжнародні стандарти мають багато спільного у підходах до обліку виплат працівникам. В свою чергу, встановлено цілу низку відмінностей.
31.	Жураковська І.В. [18]	Досліджено теоретичні та практичні проблеми обліку забезпечень виплат працівникам і розробка на цій основі шляхів їх розв'язання. Проведений аналіз міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку, практики діяльності вітчизняних підприємств, а також наукових праць вчених, який дозволив виявити проблемні питання обліку забезпечень виплат працівника.
32.	Мельник Т. [48]	Розглядаються поточні виплати працівникам підприємства, їх облік та звітність відповідно до змін законодавчих та нормативних документів.
33.	Плиса З.П. [67]	Розглядаються актуальні питання бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами працівникам на вітчизняних підприємствах. Визначено поняття наведених термінів, досліджено нормативну базу з регулювання праці і заробітної плати в Україні, розглянуто особливості організації бухгалтерського і податкового обліку праці і заробітної плати на підприємстві та розроблено заходи щодо оптимізації обліку нарахування заробітної плати з метою ефективного функціонування підприємства.
34.	Ужва А.М. [85]	Визначено елементи облікової політики як основи обліку розрахунків за виплатами працівникам на підприємстві. Розглянуто поняття облікової політики, вимоги складання облікової політики. Розглянуто основні елементи облікової політики та запропоновані зміни щодо облікової політики розрахунків за виплатами працівникам.
35.	Дмитренко І.М. [16]	Розглянуто етапи здійснення та документального оформлення процесу скорочення кількості персоналу підприємств. Виокремлено характерні особливості виплат, які мають включатися до розрахунку середньої заробітної плати. Визначено особливості оподаткування під час нарахування вихідної допомоги в разі скорочення працівників підприємств
36.	Михайловина С.О. [51]	Розглянуто питання організації обліку виплат працівникам на підприємстві відповідно до змін нормативно-правових актів. Досліджено структуру виплат працівникам підприємства

Продовження додатку Б

1	2	3
		відповідно до П(С)БО. Висвітлено порядок відображення інформації про виплати працівникам у фінансовій статистичній та податковій звітності підприємства.
37.	Павлова Г.Є. [64]	Розглянуто формування нормативно-правової бази в Україні, законотворчі ініціативи щодо виплат працівникам, які повинні задовольняти інтереси всіх суб'єктів: держави, фізичних та юридичних осіб, а також визначені чинним законодавством України, узагальнено основні правові документи, якими керуються підприємства аграрної сфери при веденні обліку оплати праці. Проаналізовано останні зміни в законодавстві стосовно заробітної плати, її обліку та узагальнена інформація про оподаткування. Проведено порівняльну характеристику П(С)БО 26 «Виплати працівникам» та МСФЗ (IAS) 19 «Виплати працівникам» використовуючи критерії: мети, кількості пунктів, сфери застосування та складу виплат працівникам.
38.	Бондар М.І. [6]	Наведено визначення поняття «виплати працівникам», їх класифікація та облік.
39.	Будько О.В. [7]	Наведено визначення поняття «виплати працівникам», їх класифікація, порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку.
40.	1. Волкова І.А. [10]	Розглядаються поточні виплати працівникам підприємства, порядок їх обліку відповідно до нормативних документів.

Додаток В

Таблиця В.1

Порівняльна характеристика П(С)БО 26 і МСБО 19

Критерії	МСБО19	П(С)БО 26	Відмінності
Мета	Визначення бухгалтерського обліку та розкриття інформації про виплати працівникам	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності	МСБО 19 не надає повного розкриття інформації про виплати працівникам у примітках до фінансової звітності
Сфера застосування	Застосовується роботодавцем для обліку всіх виплат працівникам, за винятком тих, до яких застосовується МСБО 2 «Платіж на основі акцій»	Застосовується роботодавцями – підприємствами, організаціями, іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ)	у зв'язку з прийняттям в Україні П(С)БО 34 «Платіж на основі акцій», доцільно внести поправки в П(С)БО 26 щодо його дії на виплати на основі часток у капіталі
Склад виплат працівникам	Короткострокові виплати працівникам, виплати по закінченні трудової діяльності, інші довгострокові виплати працівникам, виплати при звільненні	поточні виплати, виплати при звільненні, виплати по закінченню трудової діяльності, виплати інструментами власного капіталу підприємства, інші довгострокові виплати працівникам	у П(С)БО виділені зобов'язання по виплатам інструментами власного капіталу, які визначаються відповідно до П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»

Джерело: сформоване автором на основі [2,3]

Продовження дод. В

Таблиця В.1

Структура виплат працівникам за П(С)БО 26

Термін 1	Суть 2
Виплати при звільненні	це виплати працівнику, які підлягають сплаті за рішенням підприємства про звільнення працівника до досягнення ним пенсійного віку або за рішенням працівника про звільнення за власним бажанням до досягнення ним пенсійного віку [18]. Зобов'язання щодо виплат при звільненні визнається у разі, якщо підприємство має невідомне зобов'язання звільнити працівника або кількох працівників до досягнення ними пенсійного віку або надавати виплати при звільненні за власним бажанням згідно із законодавством, контрактом чи іншою угодою. Виплати при звільненні визнаються витратами того періоду, у якому виникають зобов'язання за такими виплатами
Поточні виплати працівнику	це виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу. Зобов'язання та активи, пов'язані з виплатами по закінченні трудової діяльності, обліковуються за кожною програмою виплат по закінченні трудової діяльності. Нарахована сума внесків за програмою з визначеним внеском визнається поточним зобов'язанням у періоді, протягом якого працівники виконували роботу [18]. Для підприємства поточні виплати працівникам є його витратами, тобто є одним з головних елементів витрат звичайної діяльності підприємства
Виплати інструментами власного капіталу підприємства	це виплати працівнику, за якими йому надається право на отримання фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством (або його материнським підприємством), або сума зобов'язань підприємства працівнику залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством.
Інші довгострокові виплати	це виплати працівнику (окрім виплат по закінченні трудової діяльності, виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які не підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу [18]. Інші довгострокові виплати працівникам визнаються зобов'язанням через створення на дату балансу забезпечення в сумі теперішньої вартості цього зобов'язання на дату балансу за вирахуванням справедливої вартості на дату балансу активів програми, якими буде погашатися це зобов'язання.
Програми визначеними виплатами	3 це програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що належать виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються за допомогою формули, за основу якої береться сума заробітку працівника або його робочий стаж, або те й інше.
Програми визначеним внеском	3 це програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.
Програми участю кількох	за це програми з визначеним внеском (крім державних програм) або програми з визначеною виплатою (крім державних програм), які:

Продовження додатку В

1	2
працедавців	а) з'єднують внесені різними суб'єктами господарювання активи, які не знаходяться під спільним контролем; б) використовують ці активи для здійснення виплат працівникам більше ніж одного суб'єкта господарювання на основі того, що рівні внесків та виплат визначаються незалежно від типу суб'єкта господарювання, на якому працюють ці працівники.

Джерело: сформоване автором на основі [54,72]

Додаток Д

Нормативно-правове забезпечення розрахунків за виплатами працівникам

№ з/п	Назва нормативного документу	Зміст нормативного документу
1	2	3
1.	Конституція України [36]	Гарантує право кожного на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Держава створює умови для здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних проблемами. Використання примусової праці суворо забороняється
2.	КЗпП України [35]	Регулює трудові відносини всіх працівників, сприяючи зростанню продуктивності праці, поліпшенню якості роботи, підвищенню ефективності суспільного виробництва і підвищенню на цій основі матеріального і культурного рівня життя трудящих, зміцненню трудової дисципліни і поступовому перетворенню праці на благо суспільства в першу життєву потребу кожної працездатної людини. Згідно зі ст. 97 Кодексу законів про працю [3] форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, ставки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних та гарантійних виплат встановлюються підприємствами самостійно у колективному договорі з дотриманням норм та гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами.
3.	Бюджетний кодекс України [8]	Згідно з пп. 8 п.1 ст. 40 Бюджетного кодексу України розмір мінімальної заробітної плати визначається в Законі про Державний бюджет на відповідний рік. Регулює бюджетні відносини, бюджетний процес, порядок формування та використання бюджетних коштів, правила ведення бюджетними установами бухгалтерського обліку і фінансової звітності
4.	Господарський кодекс України [14]	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.
5.	Податковий кодекс України [68]	Визначає особливості утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб із заробітної плати працівників.
6.	Закон України «Про оплату праці» [24]	Визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а

Продовження додатку Д

1	2	3
		також з окремими громадянами та сфери державного і договірного регулювання оплати праці і спрямований на забезпечення відтворювальної і стимулюючої функцій заробітної плати.
7.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [19]	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
8.	Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» [21]	Визначає правові, економічні та організаційні основи підтримання купівельної спроможності населення України в умовах зростання цін з метою дотримання встановлених Конституцією України гарантій щодо забезпечення достатнього життєвого рівня населення України. Згідно до даного закону індексація – це механізм підвищення грошових доходів громадян, що надає можливість частково або повністю відшкодовувати подорожчання споживчих товарів і послуг. Індиксації підлягають грошові доходи громадян, що одержані ними в гривнях на території України і не мають разового характеру, зокрема оплата праці (грошове забезпечення) прожиткового мінімуму, встановленого для відповідних соціальних і демографічних груп населення та за умови перевищення величини індексу споживчих цін 101% (величина порога індексації). Індиксація доходів працюючого населення проводиться за основним місцем роботи. Доходи від роботи за сумісництвом, на умовах погодинної оплати поза основним місцем роботи індексуються в розмірі, що з урахуванням оплати праці за основним місцем роботи не перевищує прожиткового мінімуму для працездатної особи [8].
9.	Закон України «Про відпустки» [20]	Встановлює державні гарантії права на відпустки, визначає умови, тривалість і порядок надання їх працівникам для відновлення працездатності, зміцнення здоров'я, а також для виховання дітей, задоволення власних життєво важливих потреб та інтересів, всебічного розвитку особи
10.	Закон України «Про колективні договори і угоди» [23]	Визначає правові засади розробки, укладення та виконання колективних договорів і угод з метою сприяння регулюванню трудових відносин та соціально-економічних інтересів працівників і власників.
11.	Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [22]	Визначає правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку. Згідно до даного закону єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування являє собою консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках,

Продовження додатку Д

1	2	3
		передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.
12.	Закон України «Про пенсійне забезпечення» [25]	Спрямований на те, щоб повніше враховувалася суспільно корисна праця як джерело зростання добробуту народу і кожної людини, встановлює єдність умов і норм пенсійного забезпечення робітників, членів колгоспів та інших категорій трудящих.
13.	Закон України «Про прожитковий мінімум» [26]	Надає визначення прожитковому мінімуму, закладає правову основу для його встановлення, затвердження та врахування при реалізації державою конституційної гарантії громадян на достатній життєвий рівень.
14.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [65]	Подано перелік рахунків бухгалтерського обліку щодо виплат працівникам.
15.	Інструкція зі статистики заробітної плати № 5 [30]	Подано детальний перелік найменувань виплат, які входять до фонду оплати праці, й виплат, які не належать до нього. Ця інструкція містить основні методологічні положення щодо визначення показників оплати праці у формах державних статистичних спостережень з метою одержання об'єктивної статистичної інформації про розміри та структуру заробітної плати найманих працівників підприємства.
16.	Інструкція «Про застосування рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [29]	Подано перелік рахунків бухгалтерського обліку щодо виплат працівникам та їх характеристика.
17.	Інструкція зі статистики кількості працівників [31]	Ця Інструкція розроблена відповідно до Закону України «Про державну статистику» з урахуванням міжнародних рекомендацій у системі статистики зайнятості та оплати праці. Інструкція містить основні методологічні положення щодо визначення показників кількості працівників у формах державних статистичних спостережень з метою одержання об'єктивної статистичної інформації щодо зайнятості працівників та розмірів їхньої оплати праці.
18.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [56]	Визначає мету, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.

Продовження додатку Д

1	2	3
19.	Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [71]	Визначає порядок виплат інструментами власного капіталу підприємства.
20.	Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [72]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності
21.	Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [73]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності.
22.	МСБО 19 «Виплати працівникам» [54]	Визначає особливості бухгалтерського обліку та розкриття інформації про виплати працівникам
23.	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [49]	Розглядається питання розкриття інформації за статтями балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.
24.	Наказ Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [57]	Визначає процедуру, форму, строки подання звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
25.	Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» [58]	Наведений перелік та бланки типових форм первинної облікової документації зі статистики праці
26.	Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу» [59]	Затверджені тв. наведені бланки таких типових форм первинного обліку: П-2 «Особова картка»; П-9 «Книга обліку бланків трудових книжок і вкладишів до них»; П-10 «Книга обліку руху трудових книжок і вкладишів до них»; П-11 «Акт на списання бланків трудових книжок або вкладишів до них»
27.	Постанова Кабінету Міністрів України	Наведено перелік виплат, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне

Продовження додатку Д

1	2	3
	«Про затвердження Переліку видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [74]	страхування, які здійснюються у грошовій формі, а також в натуральній або грошовій формі,
28.	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [70]	Визначає порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів.
29.	Порядок проведення індексації грошових доходів населення [73]	Визначає правила обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації та сум індексації грошових доходів населення
30.	Закон України «Про державні соціальні стандарти та соціальні гарантії» [27]	Визначає правові засади формування та застосування державних соціальних стандартів і нормативів, спрямованих на реалізацію закріплених Конституцією України та законами України основних соціальних гарантій.

Характеристика діяльності «Лан-Україна»

ТОВ «Лан-Україна» – один за найвідоміших дистриб'юторів у сфері FMCG – має у власному портфелі брендів понад 30 загальновідомих торговельних марок бакалійної групи товарів. ТОВ «Лан-Україна» пропонує комплексні рішення щодо логістики та дистрибуції продуктів харчування. Сертифікація продукції в системі УКРСЕПРО, транспортні, складські, дистрибуційні, митно-брокерські, юридичні та додаткові послуги (наприклад, маркування, стікерування, формування акційних наборів та метро-юнітів) дозволяють максимально задовольнити потреби клієнтів.

Характерні особливості діяльності ТОВ «Лан-Україна»:

- налагоджена робота з регіональними компаніями-субдистрибуторами;
- присутність своїх представників у всіх ключових регіонах нашої країни;
- постійно зростаючі складські потужності;
- сегментація ринків збуту продукції;
- широка географія покриття;
- впроваджений програмний продукт SAP ERP 2005, що підтримує й контролює бізнес-процеси в компанії, складські процеси обслуговує програмне забезпечення Qguar WMS Pro;
- налагоджена система логістики;
- планування продажів;
- щоденний контроль за системою управління якістю, сертифікованою відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001-2009;
- щоденний контроль за системою безпечності харчових продуктів при зберіганні та дистрибуції HACCP (ДСТУ ISO 22000-2007);
- оперативна система контролю мерчендайзингу у торговельних мережах м. Києва;
- розробка і проведення акцій для клієнтів компанії та кінцевих споживачів продукції.

До інфраструктури компанії «Лан-Україна» входить власний автотранспортний термінал, що дозволяє максимально ефективно управляти логістичними процесами та здійснювати своєчасні й безперервні поставки товарів клієнтам. Компанія управляє транспортним парком з 15 одиниць вантажних автомобілів, що здійснюють доставку по Києву і області в будь-який час.

Логістичні послуги підтверджені сертифікатом відповідності ДСТУ ISO 9001:2009, НАССР виданими та чинним з 2009 року по нинішній час, з щорічною актуалізацією з урахуванням змін чинного законодавства та запитів клієнтів.

Складський комплекс класу «А» забезпечений сучасною системою відеоспостереження, контролю температури і вологості, пожежогасіння, а також цілодобовою службою охорони, як всередині складу, так і на території комплексу. Складські послуги (оренда складу, вантажно-розвантажувальні роботи та ін.) клієнтові надаються на наших складах класу «В» в Києві та в 5-и км від міської межі по Житомирській трасі.

Партнери ТОВ «Лан Україна»

МЕТРО

АБСОЛЮТ

ФУРШЕТ

КЛАСС

МЕГАМАРКЕТ

ПАККО

КАРАВАН

ЕКО МАРКЕТ

СИЛЬПО

ВЕЛИКА КИШЕНЯ

Аналіз основних економічних показників діяльності ТОВ «Лан-Україна» дозволив виявити певні тенденції.

За даними табл. Ж.1 можна констатувати зростання обсягу товарообороту та чистого доходу від реалізації: у 2018р. на 13,8%, та у 2019р. на 9,15%. Враховуючі такі темпи збільшення товарообороту сума чистого прибутку значно зросла за аналізований період. Так, в 2017 році сума чистого прибутку складала – 17948 тис. грн., а вже в 2019 році – 21033 тис. грн. Тобто темп приросту складав 5,3 та 11,2 % відповідно. Дана динаміка відбулась за рахунок наступних факторів:

- збільшення виручки від реалізації товарної продукції за останні два роки;
- збільшення інших операційних доходів на 4,4%, в 2018 році в порівнянні з попереднім роком.

Необхідно відзначити, що адміністративні витрати та витрати на збут з кожним роком зменшуються, крім 2018 року. Так, темп зменшення

адміністративних витрат склав -12,3 %, - 14,1%, -21,5 % відповідно. Темп зменшення витрат на збут в 2016 році склав - 5,5 %, а в 2019 році – 7,7 % відповідно. Це відбулось за рахунок оптимізації управлінських витрат а також скорочення штату працівників.

Таблиця Ж.1

**Динаміка доходів та витрат ТОВ «Лан-Україна»
за 2015-2019 рр. (тис. грн.)**

Показники	2015р	2016р	2017р	2018р	2019р	Відхилення, %			
						2015р	2016р	2017р	2018р
Чиста виручка від реалізації продукції	48189	44555	42131	47949	52340	-7,5	-5,4	13,8	9,15
Собівартість реалізованої продукції	3109	29002	27922	32732	39870	832,8	-3,7	17,2	21,80
Інші операційні доходи	22961	24031	0	26491	27670	4,6	-100	0	4,4
Операційні витрати	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Адміністративні витрати	4803	4212	3615	3824	3000	-12,3	-14,1	5,7	-21,5
Витрати на збут	23880	22550	23327	25795	23790	-5,5	3,44	10,58	-7,7
Прибуток від основної діяльності	11372	12822	11272	12089	13350	12,75	-12,0	7,24	10,43
Сальдо фінансових доходів (витрат)	12582	12914	10050	10985	12300	2,63	-22,1	9,3	11,9
Чистий прибуток (збиток)	1521	20622	17948	18905	21033	11,3	-12,9	5,3	11,2

Додаток 3

ТОВ «Лан-Україна»
(найменування підприємства)

НАКАЗ № 1**про організацію бухгалтерського обліку й облікову політику підприємства**

м. Київ

від 03 січня 2019 року

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності наказую:

I. Організація бухгалтерського обліку

1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві головному бухгалтеру.
2. Покласти на головного бухгалтера обов'язки з ведення бухгалтерського, податкового обліку, складання фінансової, податкової та статистичної звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»
3. Застосовувати на підприємстві машинну обробку документів з використанням комп'ютерної програми бухгалтерського обліку (1.C Підприємство та SAP).
4. Відповідальність інших працівників, які ведуть облік, регулюється посадовими інструкціями, що затверджуються керівником Підприємства.

II. Первинні облікові документи та регістри бухгалтерського обліку.

1. Для відображення інформації про надходження до підприємства готівкових і безготівкових грошових коштів, основних засобів, товарних та інших матеріальних цінностей і нематеріальних активів, їх рух в середині підприємства та їх вибуття за його межі, застосовувати первинні документи, форма яких та їх повнота показників відповідають вимогам чинного законодавства України.
2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:
 - назву документа (форми);
 - дату і місце складання;
 - назву підприємства, від імені якого складено документ;
 - зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
 - посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
 - особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).
3. Первинні документи можуть бути складені при проведенні господарських операцій на паперових або машинних носіях.
4. Фахівці відділів повинні неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку складання первинних документів, повноти їх заповнення, строків їх подання для обліку, виконання затверджених Правил і графіків документообігу.

Продовження додатку 3

Невиконання вимог про своєчасне надання первинних документів до бухгалтерії та невиконання Графіку документообігу вважати грубим порушенням трудової дисципліни.

У випадках якщо документ, підписаний фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця розглядати на засіданні правління товариства за участю представників трудового колективу.

5. Застосовувати форми журналів-ордерів. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і регістрів аналітичного обліку.

6. Дозволяється, при необхідності, бухгалтерії проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.

7. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку.

8. Дані журналів-ордерів, інших облікових регістрів і додаткових довідок бухгалтерії відображати в оборотному балансі, що є підставою для складання Балансу підприємства. Указаний оборотно-сальдовий баланс (оборотно-сальдова відомість) є основою для складання фінансової, податкової та статистичної звітності

9. Працівникам бухгалтерської служби, щомісяця роздруковувати на паперові носії усі необхідні та передбачені специфікою діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» облікові регістри, їх підписувати, зшивати в окремі папки та зберігати.

10. Окремі види статистичної звітності, які складаються та подаються до відповідних державних органів співробітниками інших підрозділів (не бухгалтерії), повинні відповідати даним бухгалтерського обліку. Відповідальність за такі звіти покладається на осіб, що їх складають, при цьому головний бухгалтер не зобов'язаний перевіряти такі звіти.

11. Застосовувати на підприємстві нумерацію наказів у вигляді порядкового номеру, та через «дефіс» символи: ТОВ, ГСМ, К, в залежності від змісту та дії наказу.

12. Первинні документи та регістри бух. обліку можуть бути вилучені з підприємства тільки за рішенням відповідних органів, прийнятому в межах їх повноважень, передбачених законами. Посадова особа підприємства має право в присутності представників органів, зняти копії документів, що вилучаються, за порядком, встановленим законодавством.

III. Організаційні питання.

1. Встановити відповідальні посадові особи за підпис документів:
 - ✓ Директор – договори, контракти, акти виконаних робіт, товарні накладні, довіреність, бланки податкової, статистична та фінансова звітність
 - ✓ Головний бухгалтер – рахунки-фактури, податкові накладні, бланки податкової, фінансової та статистичної звітності, довіреності
2. Назначити матеріально-відповідальними осіб:
 - ✓ за товарні цінності, за майно, що знаходиться в офісі – Генерального директора.

IV. Інвентаризація

1. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових

Продовження додатку 3

коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. N 69 (зі змінами і доповненнями).

2. Установити терміни проведення інвентаризації:
 - ✓ готової продукції, сировини і матеріалів на складах, товарів у торгівлі - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
 - ✓ бланків суворої звітності - щомісяця;
 - ✓ грошових коштів у касі - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
 - ✓ основних фондів і нематеріальних активів - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
 - ✓ розрахунків з постачальниками і покупцями (замовниками) - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
 - ✓ у разі зміни матеріально відповідальних осіб або виявлення розкрадання (недостач) - відповідно в момент зміни або факту виявлення розкрадання (недостачі).

3. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

4. Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

V. Облікова політика

1. При веденні бухгалтерського обліку своєї фінансово-господарської діяльності та складанні фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»:

- ✓ Застосовує методи оцінки, які виключають заниження в оцінці зобов'язань та витрат і завищення в оцінці активів і доходів.
 - ✓ У своїй фінансовій звітності розкриває всю необхідну інформацію про фактичні і потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі. Склад та характеристика фінансової звітності Підприємства повинні відповідати вимогам положень Н(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності".
 - ✓ При складанні фінансової звітності, дотримується усіх вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку
2. Дозволяється змінити облікову політику, якщо:
 - ✓ змінюються вимоги Міністерства фінансів України;
 - ✓ змінюються статутні вимоги підприємства;
 - ✓ нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

VI. Основні засоби

1. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство отримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує 6000 гривень.

2. Для визнання основних засобів встановлення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу виробничу комісію, призначену окремим наказом керівника.

3. Амортизація основних засобів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта основних засобів, зокрема:

будинки та споруди – 1-30 років;

Продовження додатку 3

- виробниче та інше обладнання – 5-15 років;
- транспортні засоби – 1-17 років;
- інші основні засоби – 1-10 років.

4. **Ліквідаційну вартість** об'єктів основних засобів закріплювати наказом керівника.

5. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

VII. Малоцінні необоротні матеріальні активи

1. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) відносити матеріальні цінності, що призначаються для використання у господарській діяльності протягом періоду, який більше одного року з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких не перевищує або дорівнює **2500 гривень**.

2. Амортизація **малоцінних необоротних матеріальних активів** (МНМА) і бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання об'єкта у розмірі **100 відсотків** його вартості.

VIII. Нематеріальні активи

1. Для визнання необоротних матеріальних і нематеріальних активів, встановлення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу виробничу комісію, призначену окремим наказом керівника.

2. Амортизація необоротних матеріальних активів здійснюється **прямолінійним методом** із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта, зокрема:

- ✓ комп'ютерне обладнання - 3 роки;
- ✓ інші необоротні матеріальні активи (крім бібліотечних фондів і МНМА)- 3 роки.

3. Нарухування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

4. Нарухування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

IX. Запаси

1. Встановити наступні методи оцінки вибуття запасів:

- ✓ Списання з балансу матеріалів, сировини та інших запасів у виробництво (будівництво) чи на витрати звітного періоду здійснювати за методом ФІФО;
- ✓ Списання з балансу товарів та будь-яких інших запасів в реалізацію здійснювати за методом ФІФО.

2. Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу).

Продовження додатку 3**Х. Товари**

1. Для здійснення обліку на балансі Підприємства активів, придбаних для подальшого продажу (включаючи придбані за грошові кошти чи отримані в обмін на інші активи чи об'єкти капітального будівництва), застосовувати рахунок 281 "Товари".

XI. Інші активи та зобов'язання

1. Доходи і витрати підприємства визнавати і нараховувати згідно з П(С)БО 15 "Дохід" і П(С)БО 16 "Витрати".

2. Класифікацію затрат на виробництво проводити згідно з П(С)БО 16. Витрати, не пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються в собівартість реалізованої продукції, є витратами звітного періоду. Класифікацію адміністративних витрат і витрат на збут здійснювати згідно з П(С)БО 16.

3. По кожному контрагенту вести облік у розрізі договорів (рахунків).

4. Оцінку активів або зобов'язань в операціях з пов'язаними сторонами Підприємство проводить по методу балансової вартості.

5. Нарахування податку на прибуток у фінансовій звітності відображувати у тому періоді, за який складається фінансова звітність.

6. Подавати фінансову звітність за формами і в терміни, передбачені П(С)БО та постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. N 419.

7. Використовувати на Підприємстві форми і системи оплати праці відповідно до умов, передбачених відповідними положеннями та трудовими угодами.

8. Використовувати на Підприємстві передбачені діючими законодавчими актами граничні норми добових на службові відрядження, граничну величину розрахунків готівкою, терміни подачі звіту про використання коштів, тощо.

9. Встановити тривалість операційного циклу - до підписання актів виконаних робіт, але не більше одного календарного року.

XII. Заключні положення

1. Загальний контроль за виконанням вимог Положення залишаю за собою.

2. Безпосередній контроль за виконанням вимог Положення покладається на головного бухгалтера Підприємства.

3. У випадку зміни норм чинного законодавства щодо питань, які передбачені Положенням, перевагу мають норми законодавства. У такому разі у Положення повинні бути внесені відповідні зміни.

4. Внесення змін до даного Положення у зв'язку із зміною законодавства чи вступом у дію нових П(С)БО здійснюється шляхом викладення Положення у новій редакції та затвердження Наказом по Підприємству.

Генеральний директор _____

З наказом ознайомлені:

Начальник відділу оперативного обліку _____

Економіст оперативного обліку _____

Головний бухгалтер _____

Додаток К

**Первинні документи для обліку виплат працівникам
на ТОВ «Лан-Україна»**

№	Назва документу	Характеристика
1	2	3
1.	Заява на прийняття на роботу	Містить прохання особи щодо прийняття на роботу. Пишеться власноручно в одному примірнику у довільній формі
2.	Наказ на прийняття на роботу	Містить наказ про прийняття працівника на роботу з певної дати. Підписується керівником підприємства
3.	Заява про звільнення	Містить прохання працівника щодо звільнення з роботи. Пишеться власноручно в одному примірнику у довільній формі
4.	Наказ про звільнення	Містить наказ про звільнення працівника з роботи з певної дати за певною статтею КЗпП
5.	Наказ про преміювання	Складається на підставі службової (доповідної) записки директора підприємства, і характеристик на працівників, представлених до нагороди. Містить наказ про винагороду певного працівника на певну суму коштів
6.	Заява про надання матеріальної допомоги на лікування	Містить прохання працівника щодо надання йому матеріальної допомоги на лікування
7.	Наказ про надання матеріальної допомоги на лікування	Видається на підставі заяви працівника. В даному наказі вказуються обставини, що є причиною для надання матеріальної допомоги на лікування, а також її розмір
8.	Заява про надання матеріальної допомоги на поховання	Містить прохання особи, яка звертається за допомогою, щодо надання матеріальної допомоги на поховання працівника підприємства. До заяви додається копія свідоцтва про смерть працівника підприємства
9.	Наказ про надання матеріальної допомоги на поховання	Містить наказ про надання матеріальної допомоги на поховання родичу померлого працівника підприємства
10.	Наказ про преміювання з нагоди ювілею	Містить наказ про преміювання певного працівника, вказується причина преміювання та розмір премії
11.	Заява про надання позик працівникам підприємства	Містить прохання про надання позики

Додаток Л
Таблиця Л.1

**Структура рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»
поглядами вчених**

Вчені / рахунки	Покатасва О.В., Кошулин- ська Г.О.	Старченко Н.М.	Єремян О. М.
661	Розрахунки за заробітною платою	Розрахунки за заробітною платою	Розрахунки за заробітною платою
6611	Розрахунки за нарахованими виплатами	Поточні виплати	Поточні виплати
66111	Поточні виплати	Заробітна плата за окладами і тарифами	Заробітна плата за окладами і тарифами
66112	Заробітна плата за окладами і тарифами	Інші нарахування з оплати праці	Інші нарахування з оплати праці
66113	Інші нарахування з оплати праці	Виплати за невідпрацьований час	Виплати за невідпрацьований час
66114	Виплати за невідпрацьований час	Премії та інші заохочувальні виплати	Премії та інші заохочувальні виплати
66115	Премії та інші заохочувальні виплати		
66116	Комісійні винагороди		
6612	Виплати при звільненні	Виплати при звільненні	Виплати при звільненні
6613	Виплати після закінчення трудової діяльності	Інші виплати працівникам	Виплати після закінчення трудової діяльності
6614	Розрахунки за виплатою відпускних		Виплати інструментами власного капіталу
6615			Інші довгострокові виплати

Джерело: складено за:

Додаток Л

Таблиця Л.2

**Основні бухгалтерські проводки щодо нарахування заробітної
плати на ТОВ «Лан-Україна»**

№ пор.	Первинний документ	Зміст операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство	
			Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1.	РПВ	Нарахована заробітна плата за ремонт основних засобів	23	661	23	661/1
2.	РПВ	Нарахована заробітна адміністративному персоналу	92	661	92	661/1
3.	РПВ	Нарахована заробітна плата за роботи, що належать до витрат майбутніх періодів	39	661	39	661/1
4.	РПВ	Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим наданням послуг	93	661	93	661/1
5.	РПВ	Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництв	23	661	23	661/1
6.	РПВ	Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим капітальним будівництвом	151	661	151	661/1
7.	РПВ	Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятих на роботах з виправлення браку	24	661	24	661/1
8.	РПВ	Нарахована працівникам допомога з тимчасової непрацездатності	949	663	949	663
9.	РПВ	Нарахована працівникам допомога з тимчасової непрацездатності за рахунок Фонду соціального страхування	378	663	378	663
10.	РПВ	Нестачі, раніше віднесені за рахунок винних осіб, списані за рахунок підприємства	92	661	92	661/1
11.	РПВ	Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим вантажними роботами і придбанням матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей	20	661	20	661/1
12.	РПВ	Нарахована заробітна плата за роботи, виконані за рахунок коштів цільового фінансування	48	661	48	661/1
13.	РПВ	Нараховані відпусткові виплати за рахунок резерву на оплату відпусток	47	661	47	661/3
14.	РПВ	Нарахована матеріальна допомога (оздоровча тощо)	65	661	65	661/1
15.	РПВ	Нарахована вихідна допомога передбачена діючим законодавством.	23 92	661	23, 92	661/1
16.	РПВ	Виплачені з каси заробітна плата, суми за лікарняними листками	661	30	661/1	30

Додаток М

Фінансова звітність ТОВ «Лан-Україна»

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число) _____

за ЄДРПОУ _____

(найменування)

КОДИ		

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2016 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	59	47
первісна вартість	1001	308	237
накопичена амортизація	1002	249	190
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	17372	18537
первісна вартість	1011	35180	35478
знос	1012	17808	16941
Інвестиційна нерухомість	1015	0	472
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	17431	19056
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15765	16105
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	31	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	687
з бюджетом	1135	0	321
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	321
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3793	3044
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	74978	75227
Витрати майбутніх періодів	1170	0	51
Інші оборотні активи	1190	30	30
Усього за розділом II	1195	94566	95465
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	111997	114521

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	74291	79911
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	86666	92286
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2975	3000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	18821	17102
розрахунками з бюджетом	1620	2486	979
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	202	192
розрахунками з оплати праці	1630	353	296
Поточні забезпечення	1660	0	47
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	363	400
Усього за розділом III	1695	25331	22235
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	111997	114521

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	44555	48189
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-29002	-31009
Валовий: прибуток	2090	15553	17094
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	24031	22961
Адміністративні витрати	2130	-4212	-4803
Витрати на збут	2150	-22550	-23880
Інші операційні витрати	2180	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12822	11372
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	13473	13056
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	-559	-474
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	25736	23954
збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5114	5433
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	20622	18521
збиток	2355	0	0

Продовження Додатку М

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	20622	18521

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	5307	5242
Витрати на оплату праці	2505	8431	9287
Відрахування на соціальні заходи	2510	2963	3214
Амортизація	2515	1577	1257
Інші операційні витрати	2520	8986	10157
Разом	2550	27274	29157

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	7,997	7,1831
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	7,997	7,1831
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число) _____

за ЄДРПОУ _____

(найменування)

КОДИ

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2017 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	47	32
первісна вартість	1001	237	226
накопичена амортизація	1002	190	194
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	18537	18961
первісна вартість	1011	35478	39847
знос	1012	16941	20886
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	19056	18993
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	16105	14512
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	0	255
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	687	850
з бюджетом	1135	321	1359
у тому числі з податку на прибуток	1136	321	1359
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3044	2837
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	75227	70304
Витрати майбутніх періодів	1170	51	44
Інші оборотні активи	1190	30	69
Усього за розділом II	1195	95465	90230
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	114521	109223

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	79911	77905
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	92286	90280
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	3000	0
Поточна кредиторська заборгованість за:		0	0
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17102	16465
розрахунками з бюджетом	1620	979	1000
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	192	228
розрахунками з оплати праці	1630	296	366
Поточні забезпечення	1660	47	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	400	575
Усього за розділом III	1695	22235	18943
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	114521	109223

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42131	44555
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(27922)	(29002)
Валовий: прибуток	2090	14209	15553
збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	0	24031
Адміністративні витрати	2130	(3615)	(4212)
Витрати на збут	2150	(23327)	(22550)
Інші операційні витрати	2180	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11272	12822
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	11099	13473
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(295)	(559)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	22076	25736
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4128	5114
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	17948	20622
збиток	2355	(0)	(0)

Продовження Додатку М

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17948	20622

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6255	5317
Витрати на оплату праці	2505	7952	8431
Відрахування на соціальні заходи	2510	2877	2963
Амортизація	2515	2085	1577
Інші операційні витрати	2520	8068	8986
Разом	2550	27237	27274

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,96091	7,997
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,96091	7,997
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження ДодаткуМ

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число) _____

за ЄДРПОУ _____

(найменування)

КОДИ

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	32	33
первісна вартість	1001	226	232
накопичена амортизація	1002	194	199
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	2757
Основні засоби	1010	18961	23223
первісна вартість	1011	39847	45785
знос	1012	20886	22562
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	18993	26013
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	14512	21108
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	255	505
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1359	118
з бюджетом	1135	1359	120
у тому числі з податку на прибуток	1136	1359	118
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2837	1495
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	70304	76817
Витрати майбутніх періодів	1170	44	0
Інші оборотні активи	1190	69	178
Усього за розділом II	1195	90230	100223
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	109223	126236

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	77905	86808
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	90280	99183
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	16465	24444
розрахунками з бюджетом	1620	1000	1003
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	228	151
розрахунками з оплати праці	1630	366	275
Поточні забезпечення	1660	0	32
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	575	801
Усього за розділом III	1695	18943	27053
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	109223	126236

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	47949	42131
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	32732	27922
Валовий: прибуток	2090	15217	14209
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	26491	24005
Адміністративні витрати	2130	3824	3615
Витрати на збут	2150	25795	23327
Інші операційні витрати	2180	0	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12089	11272
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	10985	11099
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	0	295
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	23074	22076
збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4169	4128
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	18905	17948
збиток	2355	0	

Продовження Додатку М

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		Продовж. дод. Л	
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18905	17948

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7532	6255
Витрати на оплату праці	2505	8546	7952
Відрахування на соціальні заходи	2510	3121	2877
Амортизація	2515	2160	2085
Інші операційні витрати	2520	8260	8068
Разом	2550	29619	27237

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	7,33207	6,96091
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	7,33207	6,96091
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	3,879

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число) _____

за ЄДРПОУ _____

(найменування)

КОДИ

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	33	25
первісна вартість	1001	232	245
накопичена амортизація	1002	199	220
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2757	2800
Основні засоби	1010	23223	23780
первісна вартість	1011	45785	46780
знос	1012	22562	23000
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	26013	26605
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21108	22350
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	505	460
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	118	190
з бюджетом	1135	120	200
у тому числі з податку на прибуток	1136	118	160
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1495	1560
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	76817	56790
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Інші оборотні активи	1190	178	230
Усього за розділом II	1195	100223	81940
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	126236	108545

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	86808	58320
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	99183	70695
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			0
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	24444	35000
розрахунками з бюджетом	1620	1003	1500
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	151	100
розрахунками з оплати праці	1630	275	200
Поточні забезпечення	1660	32	50
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	801	1000
Усього за розділом III	1695	27053	37850
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	126236	108545

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження Додатку М

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число) _____

за ЄДРПОУ _____

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	52340	47949
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39870	32732
Валовий: прибуток	2090	12470	15217
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	27670	26491
Адміністративні витрати	2130	3000	3824
Витрати на збут	2150	23790	25795
Інші операційні витрати	2180	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	13350	12089
збиток	2195		0
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	12300	10985
Інші доходи	2240		0
Фінансові витрати	2250		0
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270		0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	25650	23074
збиток	2295		0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4617	4169
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	21033	18905
збиток	2355	0	0

Продовження Додатку М

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		18905

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7900	7532
Витрати на оплату праці	2505	8750	8546
Відрахування на соціальні заходи	2510	3500	3121
Амортизація	2515	2500	2160
Інші операційні витрати	2520	8700	8260
Разом	2550	31350	29619

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	7,33207	7,33207
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	7,33207	7,33207
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	

Керівник

Головний бухгалтер